

**NAGYKANIZSA
MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERE**

ELŐTERJESZTÉS

NAGYKANIZSA MEGYEI JOGÚ VÁROS KÖZGYŰLÉSÉNEK

2025. márciusi soros ülésére

Napirend címe: Beszámoló az Egészségügyi Alapellátási Intézmény 2024. évi munkájáról

Készítette: Stimeczné dr. György Bernadette intézményvezető
Egészségügyi Alapellátási Intézmény

Ellenőrizte: Bagarus Ágnes osztályvezető, Humán és Hatósági Osztály

Egyeztetve: dr. Tóth-Bagó Mónika alpolgármesterrel

Tárgyalja: Szociális, Egészségügyi és Környezetvédelmi Bizottság

Melléklet: beszámoló

Meghívott: Stimeczné dr. György Bernadette intézményvezető
(stimeczne.betti@nagykánizsa.hu)

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

**dr. Györgyák Krisztina
jegyző**

Tisztelt Közgyűlés!

Az Egészségügyi Alapellátási Intézmény vezetője a jogszabályi előírásoknak megfelelően a fenntartó számára írásos beszámolót készít az előző év munkájáról. Az intézmény vezetője elkészítette a 2024. évről szóló beszámolót, amely jelen előterjesztés 1. mellékletét képezi.

Kérem a tisztelt Közgyűlést az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlése elfogadja az Egészségügyi Alapellátási Intézmény 2024. évi munkájáról készült beszámolót, egyben megköszöni jó színvonalon végzett, elkötelezett szakmai munkájukat.

(A határozat elfogadásához egyszerű szótöbbség szükséges.)

Nagykanizsa, 2025. március 12.

Horváth Jácint
polgármester

BESZÁMOLÓ

az Egészségügyi Alapellátási Intézmény

2024. évi munkájáról

Bevezetés

Az alapellátás az egészségügyi ellátórendszer első védelmi vonala, fontos építőeleme, mely biztosítja, hogy a beteg lakóhelyén, illetve annak közelében választása alapján igénybe vehető, hosszú távú, személyes kapcsolaton alapuló, folyamatos egészségügyi ellátásban részesüljön, nemétől, korától és betegsége természetétől függetlenül.

A jelenleg hatályos jogszabályok értelmében az egészségügyi alapellátás a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladat, mely az alábbi feladatokról való kötelező gondoskodást jelenti: háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás, fogorvosi alapellátás, alapellátáshoz kapcsolódó fogorvosi ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás.

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlése a 136/2001.(V.29.) számú határozatával a fogszabályozás, mint szakellátás, működtetését is az alapellátás feladataként fogadta el.

Nagykanizsa város egészségügyi alapellátásának jelenlegi helyzete

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 13. § (1) bekezdés 4. pontjában foglalt felhatalmazás alapján, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 152. § rendelkezéseinek végrehajtása érdekében 2000. február 1-jén létrehozta az Egészségügyi Alapellátási Intézményt, mint előirányzatai felett teljes jogkörrel rendelkező, önállóan működő költségvetési szervet.

Az Intézmény alapvető feladata tehát, az Önkormányzat számára kötelezően végzendő egészségügyi alapellátás biztosítása Nagykanizsa város, valamint a csatolt öt település – Liszó, Újudvar, Hosszúvölgy, Fűzvölgy, Homokkomárom – lakói és az itt tartózkodók számára. 506 milliós költségvetéssel, 32,75 engedélyezett létszámmal és 25 bejegyzett telephellyel rendelkezik.

2019. július 1. napjától az intézmény gazdálkodásvégrehajtási, pénzügyi, számviteli feladatait a Polgármesteri Hivatal Gazdálkodási Osztálya, munkavédelmi, karbantartási és adatvédelmi feladatait a Nagykanizsai Vagyongazdálkodási Zrt. látja el a Közgyűlés által jóváhagyott „Munkamegosztási megállapodás” alapján.

Az intézmény finanszírozása szakfeladatokra a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel kötött szerződés alapján történik. Az igazgatási feladatok ellátására az Önkormányzat a költségvetésből biztosítja az előirányzatot. A duális finanszírozásnak megfelelően tehát az egészségügyi szolgálatok működését alapvetően az egészségbiztosító, a beruházást, felhalmozási költségeket a fenntartó biztosítja.

Nagykanizsa város egészségügyi alapellátási körzeteit (területi ellátási kötelezettségű felnőtt háziorvosi, házi gyermekorvosi, fogorvosi, iskola-egészségügyi körzetek, fogászati ügyelet, központi ügyelet) Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 16/2022.(VII. 05.) önkormányzati rendelete határozza meg.

Az intézmény ellátási területe:

- *Egészségügyi alapellátás tekintetében:* Nagykanizsa Megyei Jogú Város és öt csatolt település - Liszó, Újudvar, Hosszúvölgy, Fűzvölgy, Homokkomárom.
- *Fogászati ügyeleti feladatok ellátásának tekintetében:* Nagykanizsa és a társult 75 település lakosságának sürgősségi ellátása

- **Fogszabályozási feladatok ellátásának tekintetében** Keszthely város kivételével Zala vármegye egész területének (268 település) 9 – 18 év közötti, rászoruló lakosságának ellátása.

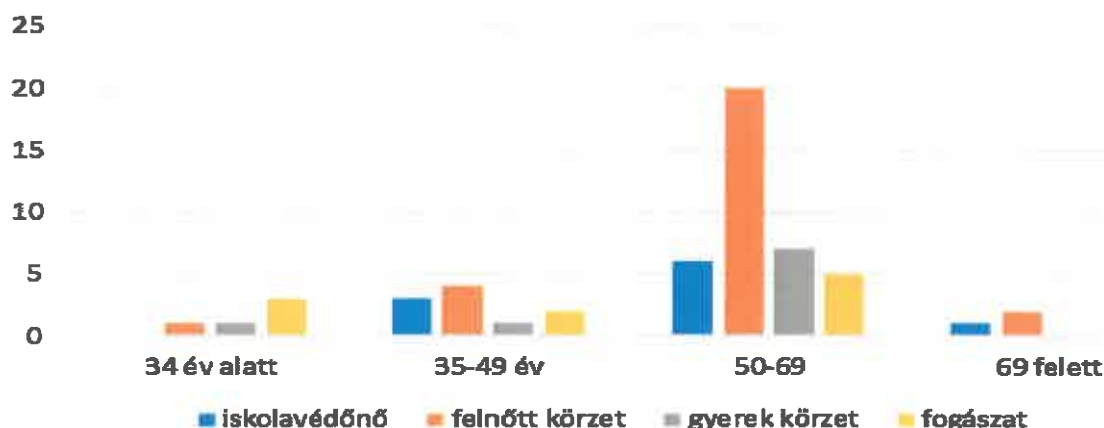
Az intézmény feladatait önálló szakmai szervezeti egységek útján látja el:

Alapellátási tevékenységben szolgáltatók száma						
Alapellátási Intézmény által ellátott tevékenység	Szolgálatok száma	Alapellátó tevékenységben foglalkoztatott orvosok száma	Alapellátó tevékenységben foglalkoztatott szakdolgozók száma	Betöltetlen körzetek száma	Ebből tartós helyettesítéssel ellátott betöltetlen körzetek	Ellátási terület
Háziorvosi ellátás	21	21	27	3	2	Nk+ 5 település
Házi gyermekorvosi ellátás	9	9	9	-	-	Nk+ 5 település
Iskolaorvosi ellátás- teljes állású	2	2	1	-	-	Nk-i középiskolák
Iskolaorvosi ellátás – részállású	8	8	-	-	-	Nk-i óvodák, ált., iskolák
Iskola- ifjúsági védőnői ellátás	9	-	9	-	-	Nk-i ált. és középiskolák
Anyatejgyűjtő állomás	1	-	1	-	-	Nk
Fogászati alapellátás	9	8	8	3	3	Nk+óvodák, iskolák
Fogászati röntgen	1	-	1	-	-	Nk
Fogászati ügyelet	1	14	14	-	-	Nk+75 település
Fogszabályozás	1	3	1	-	-	Nk+268 település

A 39 körzetben (21 felnőtt háziorvos, 9 házi gyermekorvos és 9 fogorvos) - a praxis alkalmazásában, a háziorvos, fogorvos szakmai irányítása, felügyelete mellett - 38 fő alkalmazott, 6 fő nyugdíjas (8 órás, 4 órás foglalkoztatott) ápoló, asszisztens dolgozik. Az egy praxisra jutó átlagos szakdolgozói létszám 1,2 (az országos átlag 1,3). Az intézmény feladata az átmenetileg megüresedett praxisok működtetése, a személyi feltételek biztosítása. A körzetek átadásáig az Intézmény foglalkoztat 3 fő 8 órás ápolónőt és 3 fő 8 órás fogászati asszisztentst. Valamennyien rendelkeznek a munkakörhöz előírt szakmai képesítéssel.

Magyarországon az ápolók létszáma alacsony, a háziorvosok mellett az ápolói kar is előregedő képet mutat és az utánpótlás, valamint a növekvő igényekhez szükséges többletlétszám nem biztosítható. Nagykanizsán az alapellátásban dolgozó egészségügyi szakdolgozók átlagéletkora is 54 év, a legrosszabb a helyzet a felnőtt háziorvosi körzetekben dolgozók körében, ahol 57 év és a dolgozók 74%-a az 50-69-es korcsoportban tartozik. A dolgozóknak csak a 9%-a 34 éves kor alatti.

Alapellátásban dolgozó egészségügyi szakdolgozók életkora

2023. január 1-től az állam - a települési önkormányzat mellett – részt vállal az egészségügyi alapellátás megszervezésében is. Az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXXIII. törvény tartalmazza az egészségügyi ellátórendszer megújításával kapcsolatos rendelkezéseket.

A módosítás értelmében 2023. július 1. napjától a területi védőnői ellátás, 2023. november 1. napjától a háziorvosi ügyeleti ellátás kikerült az önkormányzat és az Intézmény feladatköréből.

Az átalakításhoz kapcsolódó munkáltatói intézkedés eredményeként az Egészségügyi Alapellátási Intézmény álláshelyszáma 2023.november 01. napjával 32,75 főre csökkent.

Az álláshelyek szakfeladatok szerinti bontását az alábbi táblázat tartalmazza. A betöltetlen körzetek számának változása maga után vonja a szakmai álláshelyek változását is.

Az intézmény engedélyezett álláshelyeinek száma (32,75 fő)				
	Engedélyezett szakmai álláshely	Betöltött szakmai álláshely	Engedélyezett nem szakmai álláshely	Betöltött nem szakmai álláshely
Igazgatás			3,75	3
Védőnő	9	9		
Fogászati rtg	1	1		
Fogszabályozás	2	2		
Ifjúság-orvosi szolgálat	4	3		
Anyatejgyűjtő állomás	1	1	2	2
4. felnőtt háziorvosi körzet	2	2		
6. felnőtt háziorvosi körzet	2	2		
14. szakmai álláshely	2	2		
1. fogorvosi körzet	2	2		
8. fogorvosi körzet	2	2		
Összesen	27	26	5,75	5

Jelenleg az üres álláshelyek száma 2, melyből 1 gazdasági ügyintéző, egy asszisztens

Az Intézmény dolgozóinak végzettség szerinti megoszlását az alábbi diagram mutatja:

Látható, hogy a felsőfokú végzettségűek aránya 67%.

Felnőtt Háziiorvosi Szolgálat

Nagykanizsán 21 felnőtt háziorvos, vállalkozói jogviszonyban, területi ellátási kötelezettséggel, az Önkormányzattal kötött feladat-ellátási szerződés értelmében nyújt személyes és folyamatos ellátást az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése, korai felismerése, gyógyítás és egészségfejlesztés céljából.

A 21 körzet 15 telephelyen működik, melyből 12 önkormányzati tulajdon, 3 bérlemény. A feladat-ellátási szerződés értelmében Önkormányzat a tulajdonában lévő alapellátási feladatok ellátásához szükséges helyiségeket térítésként vállalkozó háziorvos használatába adja, továbbá biztosítja az egészségügyi szolgáltatás nyújtásához szükséges, külön jogszabályban meghatározott szakmai minimumfeltételeket. Vállalkozó háziorvos közvetlenül köt finanszírozási szerződést a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel, így a praxisra vonatkozó érvényes jogszabályokban meghatározott finanszírozási költségeket a NEAK-tól kapja.

A rendelők városrészenként, jól megközelíthető helyen találhatók. Többségük kialakítása lehetővé teszi a mozgásukban korlátozottak, köztük az idősek számára is a megfelelő használatot és felszereltségük is megfelel a jogszabályban előírt követelményeknek. Az önkormányzat fejlesztési stratégiájának köszönhetően mára megvalósult az „egy orvos – egy rendelő elv”, ami nagymértékben növeli a betegellátás színvonalát. „Az egészségügyi alapellátás fejlesztése Nagykanizsán” című TOP-6.1.1-5 pályázat keretében megtörtént a Nagyrác utcai rendelő felújítása is. Az üzemeltetés szempontjából is elavult és korszerűtlen épület a fejlesztés során, teljeskörű rehabilitációs felújításon és átépítésen esett át. Az Önkormányzat a TOP_+Plusz-3.4.1-23 Fenntartható humán infrastruktúra fejlesztése felhívás keretében sikeresen pályázott a "helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése" tevékenységcsoport vonatkozásában az Egészségügyi alapellátás fejlesztésére. A pályázat keretében 160 millió forintból megújulhatnak az Alkotmány u. 75., Alkotmány 100, és Jókai utca 50. szám alatti háziiorvosi rendelők.

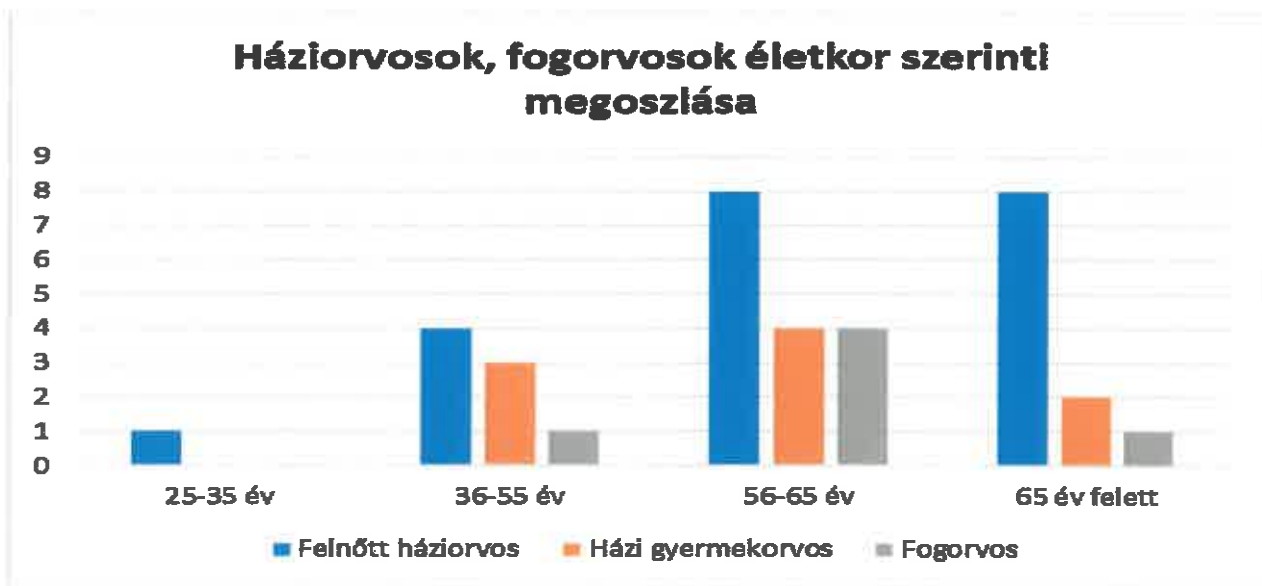
Az Intézmény az önkormányzat éves felújítási keretéből 12MFT forrást kapott, melyből az Alkotmány u. 75. szám alatti háziorvosi rendelőnél 9+1 parkoló került kialakításra és további 2.430.000 Ft-ból a parkoló alatti szennyvízhálózat rekonstrukciós munkálatai készültek el.

A 18 körzetben - a praxis alkalmazásában, a háziorvos szakmai irányítása, felügyelete mellett – 24 fő (6 fő nyugdíjas) ápoló dolgozik. A helyettesítéssel működő 3 körzetben az intézmény alkalmaz 3 fő 8 órás ápolónőt. Valamennyien rendelkeznek a munkakörhöz előírt szakmai képesítéssel.

2024. évben bekövetkezett személyi változások:

Jelenleg nyugdíjba vonulás, haláleset és praxisjog megszüntetése miatt három háziorvosi körzet betöltetlen, működtetésüket az intézmény biztosítja teljes munkaidőben történő helyettesítéssel. A XIV. számú felnőtt háziorvosi körzet 2025. március 1. napjával került átadásra Dr. Al-Khatib Amjad Yousef Kamal neurológus szakorvos, a VI. körzetet pedig április 1. napjától kerül átadásra Dr. Ferencz Attila traumatológus szakorvos részére. Mindketten vállalták, hogy az átvételtől számított 5 éven belül a háziorvostan szakképesítést megszerzik, ennek érdekében az OKFÓ-val képzési szerződést kötöttek.

Továbbra is aggodalomra ad okot, hogy az ellátást napról napra biztosító háziorvosok átlagéletkora 60 év. 44,4% az 56-65 éves korosztályba tartozik, 30,5% már nyugdíjkoron túl gyógyít. Az előző évhez képest a korfát kedvezően befolyásolta egy fiatal fogorvos rendszerbe való belépése.

A legrosszabb a helyzet a felnőtt háziorvosoknál. Az átlagéletkor 60 év, a nyugdíjaskorúak aránya 38%. Az 56-65 éves korosztályba a háziorvosok 38,09 %-a tartozik.

A praxisvezető fogorvosok átlagéletkora 58,6 év, 66,66% az 56-65 éves korosztályban tartozik, 1 fő 65 évnél idősebb. A korfát kedvezően befolyásolta Dr. Ortner Martin pályakezdő fogorvos rendszerbe való belépése.

A legkedvezőbb a házi gyermekorvosok korfája, itt az átlagéletkor 57,4 év, a nyugdíjkorhatárt 22,2%-uk érte el. 65 éves kor felett 2 fő dolgozik. Az orvosok 44,44%-a tartozik az 56-65 éves, 33,33% a 36-55 éves korosztályba. Jelenleg 36 évnél fiatalabb gyermekorvos nem dolgozik a rendszerben.

A nagykanizsai alapellátást is az orvosok előregedése és a rendszerbe belépő új orvosok alacsony száma jellemzi.

Nagykanizsán a 21 felnőtt háziorvosi körzetre átlagosan 1833 lakos jut, ami az országos átlagnál (1546) rosszabb mutató ugyan, de a hasonló méretű településekhez képest kisebb a különbség.

Ugyanakkor az alábbi ábrán látható, hogy a körzetekben a bejelentkezettek létszáma, illetve a körzetek korösszetétele változatos képet mutat. A körzetekben a 65 év feletti aránya átlagosan 30,24% (2023-ban 29,83%, 2022-ben 29,25, 2021-ben 28,99%, 2020-ban 28,52%, 2019-ben 25,87%, 2018-ban 26,73%), legnagyobb mértékben a XI. számú körzet előregedett, a bejelentkezettek 36,58%-a 65 éven felüli korcsoportba tartozik. Legfiatalabb képet továbbra is a XXI. számú körzet mutatja, ahol a 65 éven felüliek aránya 13,87% (2023-ban 17,7%, 2022-ben 15,24%, 2021-ben 19,87%, 2020-ban 18,21%).

Ami a hozzáférést illeti, a legnagyobb különbséget a praxisok kártyaszáma mutatja (a legnagyobb körzethez 3524, a legkisebb körzethez 1144 bejelentkezett biztosított tartozik). Tehát míg egyes praxisok 1300-1700 főt látnak el, máshol 3000 fő feletti betegszám is előfordul. (A hagyományos egy orvos-egy asszisztens felállás esetén a kielégítő módon ellátott betegek száma 1400-1800 közé tehető).

A fenti diagram a körzetek lakosság száma és a szabad orvosválasztás kapcsán a praxisokba ténylegesen bejelentkezettek közti különbséget mutatja.

Az optimális méretű körzetek kialakításának szándékát korlátozza a lakosság szabad orvosválasztásának lehetősége, valamint körzetmódosítás esetén a kártalanítási kötelezettség.

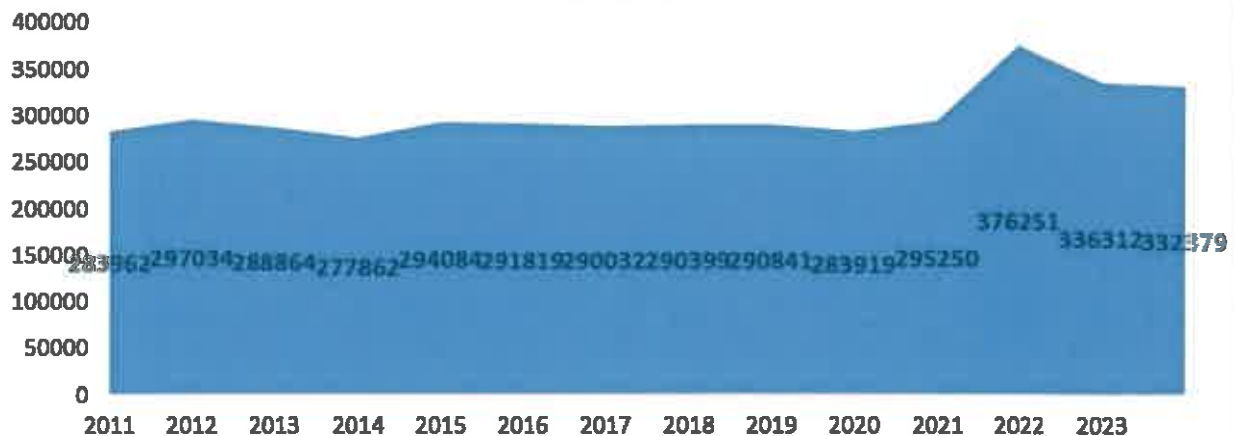
21 felnőtt háziorvosi szolgálat összesített betegforgalmi adatai 2024 év folyamán a KSH jelentés alapján:

Sor-szám	Megnevezés	Összesen
1.	Rendelőben ellátott esetek (praxis betegek + ambuláns betegek)	292 843 (-14065)
2.	Rendelőn kívüli ellátások száma (eset)	2 934 (+148)
3.	Telemedicinális ellátás	36 602 (+9984)
4.	Összes megjelentek és meglátogatottak (eset)	332 379 (- 3933)
5.	Szakrendelésre utalások (eset)	
	a diagnosztika (EKG, labor, képalkotó)	39 060 (+ 2509)
	b egyéb	24 690 (+8592)
6.	Fekvőbeteg-gyógyintézetbe utaltak száma (eset)	520 (-15)
A körzeti / közösségi szakápoló(k) ápolási tevékenysége		
7.	Ápolási esetek száma	
	a alapápolás	3 375 (+2670)
	b kezelési ápolás	986 (-538)
	c gondozás	2 042 (+259)
	d egyéb ápolási tevékenység	617 (-1079)
	e összes	7 020 (+1312)
	f ebből rendelőn kívüli ellátás	2 609 (+1541)

2024-ben a 21 körzetben összesen 332 379 orvos-beteg találkozás történt, mely lebontva egy körzetre 15 827 eset átlagot eredményez, ez 3 933 esettel kevesebb, mint 2023. évben. A COVID-pandémia miatti infectio-kontroll szabályok betartása szükségessé tette egy új ellátási forma, a telemedicinális ellátás bevezetését, 2024 évben is 36 602 esetben történt személyes jelenlét nélküli ellátás (tanácsadás, konzultáció, beutaló kiállítás, gyógyszer, gyógyászati segédeszköz felírása, diagnózis, terápiás javaslat kiállítása stb), melynek jogszabályi háttérét a 60/2003. (X.20.) ESZCSM rendelet módosítása teremtette meg. A szakrendelők újraindulása miatt kismértékben nőtt a szakrendelésre történő beutalások száma.

Az alábbi ábrán az elmúlt évek összesített betegforgalmi adatai láthatók, 2024-ben a forgalmi adatok még mindig 12%-os növekedést mutatnak a járvány előtti időszakhoz képest, de már csökkenő tendenciájú. A pandémia hozadékaként a betegellátás továbbra is kiegészül a személyes orvos-beteg találkozást mellőző telemedicinális ellátással.

Felnőtt háziorvosi praxisok betegforgalmi adatai 2011-2024

A napjainkban zajló demográfiai változások módosítják az ellátórendszer hangsúlyait a krónikus betegségek és az otthon ápolás irányában. Egyre inkább felértékelődik az ápolási, szakdolgozói tevékenység. A háziorvosi praxisokban a körzeti ápolók 7 020 esetben végeztek ápolási tevékenységet, ebből 2 609 esetben a beteg otthonában.

Morbiditási, mortalitási adatok

A háziorvosok a körzethez tartozó betegek megbetegedési adatait kétfévente jelentik a KSH-nak, mely 2025-ben lesz esedékes. Így a tavalyi évhez viszonyítva friss adatok nem állnak rendelkezésre.

Házi Gyermekorvosi Szolgálat

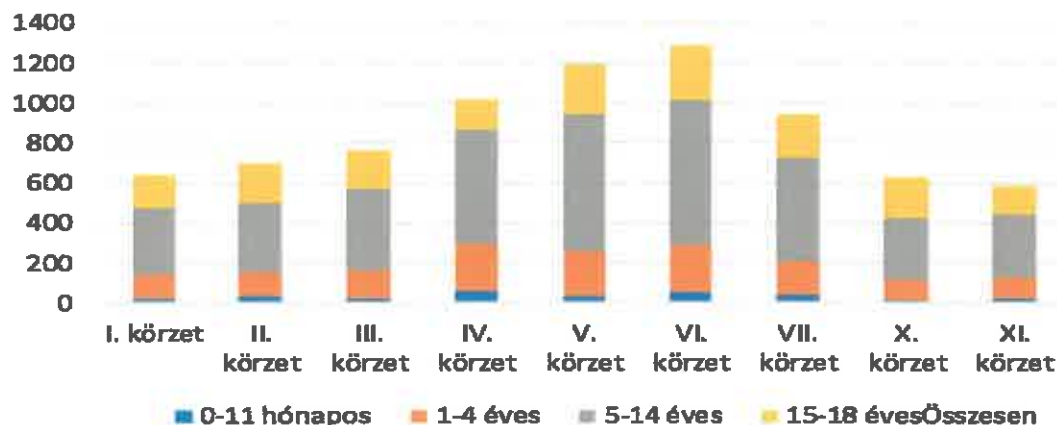
A házi gyermekorvosi ellátást területi ellátási kötelezettség vállalásával, az egészségbiztosítóval és a fenntartó önkormányzattal kötött szerződés alapján 9 házi gyermekorvosi vállalkozás végzi. A 9 körzet 8 telephelyen működik, melyek az Önkormányzat tulajdonában, a vállalkozó gyermekorvosok ingyenes használatában állnak. Önkormányzat biztosítja az egészségügyi szolgáltatás nyújtásához szükséges, külön jogszabályban meghatározott szakmai minimumfeltételeket. Vállalkozó háziorvos közvetlenül köt finanszírozási szerződést a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel.

Feladatuk az önkormányzat által meghatározott, a felügyeleti szervekkel egyeztetett területi ellátási kötelezettség, valamint a betegkártyával bejelentkezett 0-14 éves korú, illetve 14 éves koron túl felkérésre (szülő, gyermek) 18 éves korig a biztosítottak ellátása.

A rendelők többsége felújított. „Az egészségügyi alapellátás fejlesztése Nagykanizsán” című TOP-6.1.1-5 pályázat keretében megújult a 11. számú házi gyermekorvosi rendelő is, a Csengery u. 89. szám alatti önkormányzati tulajdonú területen egy teljesen új épületben kerültek kialakításra.

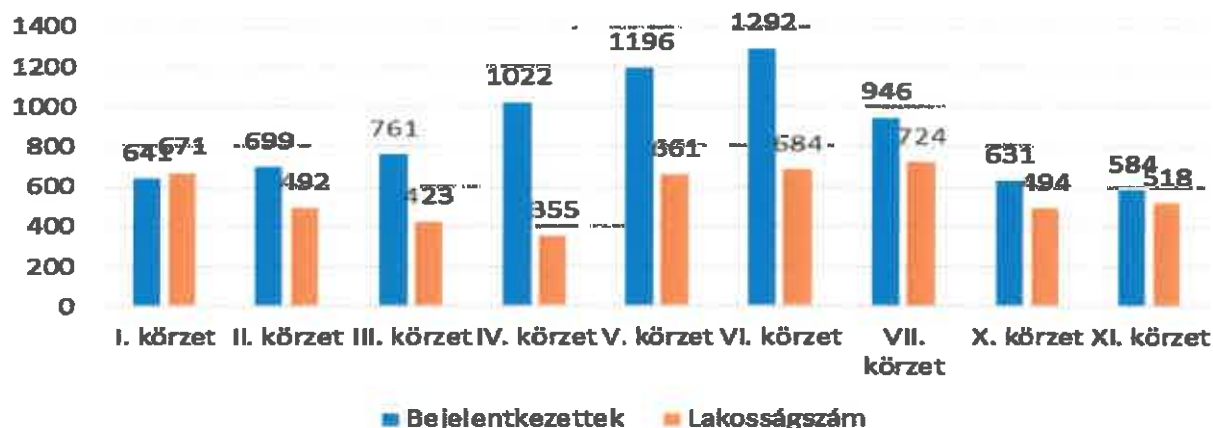
Az alábbi diagramon látható, hogy a felnőtt körzetekhez hasonlóan a házi gyermekorvosi körzetekben is változatos képet mutat a bejelentkezettek létszáma. A körzetekhez átlagosan 863, a legkisebb körzethez 584, a legnagyobbhoz 1292 bejelentett biztosított tartozik.

Gyermekorvosi körzetekbe bejelentkezettek száma

Az alábbi diagram a körzetek lakosság száma és a szabad orvosválasztás kapcsán a praxisokba ténylegesen bejelentkezettek közti különbséget mutatja.

Praxisba bejelentkezettek és a körzethez tartozó lakosság szám

Házi gyermekorvosi praxisok személyi feltételei:

9 fő vállalkozó orvos,

9 fő alkalmazott gyermekápolónő látja el a feladatot.

Az elmúlt évben személyi változás nem történt. A gyermekorvosok átlagéletkora 57,4 év, 2 fő jelenleg is nyugdíjasként látja el a betegeket. 2025. április 1-től Dr. Szokola Ágnes nyugdíjba vonulása miatt az Intézmény fogja működtetni az I. számú körzetet helyettesítéssel.

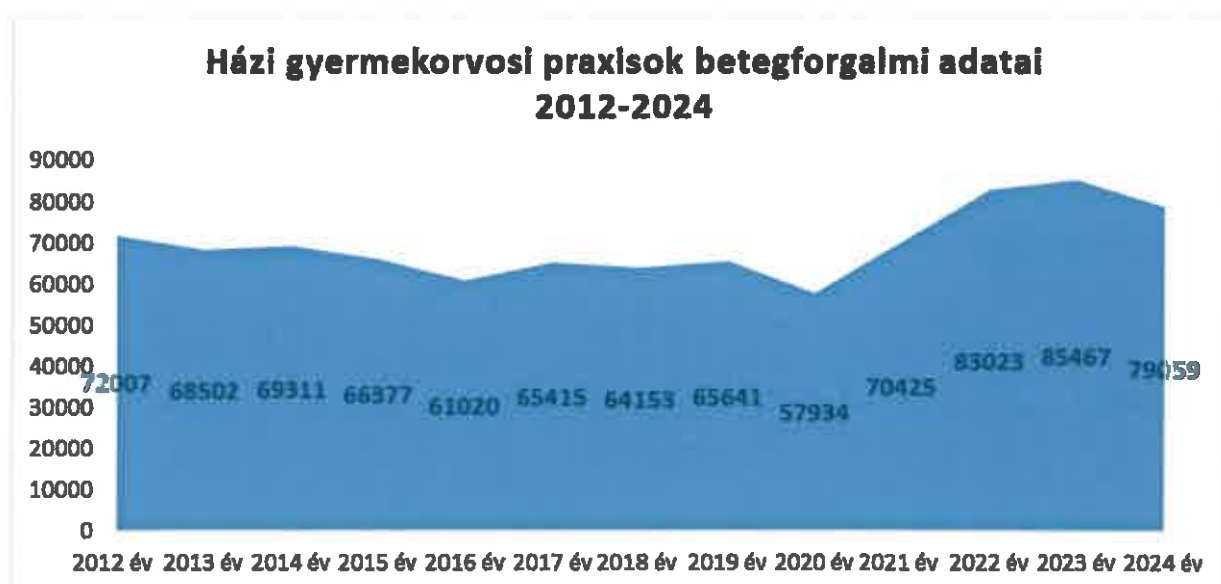
A gyermekorvosi körzetekhez tartozó óvodákban és általános iskolákban a házi gyermekorvosok biztosítják rész munkaidőben a 3-14 éves korosztály megelőző jellegű, az egészségügyi alapellátás keretében szervezett, iskolaorvosi ellátását, melyért negyedévente a finanszírozás függvényében az Intézmény által kiszámolt díjazásra jogosultak.

9 gyermek házi orvosi szolgálat összesített betegforgalmi adatai 2024. évben:

Sor-szám	Megnevezés	Összesen
1.	Rendelőben ellátott esetek (praxis betegek + ambuláns betegek)	76 843 (-5436)
2.	Rendelőn kívüli ellátások száma (eset)	2 216 (-972)
3.	Összes megjelentek és meglátogatottak (eset)	79 059 (-6408)
4.	Telemedicinális ellátás	40 192 (-5616)
5.	Fekvőbeteg-gyógyintézetbe utaltak száma (eset)	193 (+52)
6.	Szakrendelésre utalások (eset)	
	a diagnosztika (EKG, labor, képalkotó)	3 434 (+8)
	b egyéb	1 628 (+ 16)

A gyermek háziorvosi szolgálatok által ellátottak száma, lebontva egy körzetre 8 784 eset átlagot eredményez, mely előző évhez viszonyítva minimális csökkenést mutat, mely a pandemia óta kiegészült a telemedicinális ellátással is. A gyermekorvosi körzetekben 40 192 esetben alkalmazták valamilyen formáját. A fekvő- és járóbeteg-ellátásban beutaltak száma lényegében nem változott.

Az alábbi ábrán az elmúlt évek összesített betegforgalmi adatai láthatók.

Látható, hogy míg 2023-ban 10 éves csúcsot döntött a házi gyermekorvosok forgalma, idén minimálisan csökkent, kezd visszaállni a pandemia előtti szintre. Ennek oka, hogy előző években a karantén, a távolságtartás, a szigorú maszkhasználat visszafogta nemcsak a koronavírus, de a szokásos szezonális vírusok terjedését is, és felborította a vírusok szezonális egyensúlyát is. Így 2023-ban egyidőben jelentkeztek a gyermekeknél ezek a fertőzések. Az RSV vírus kiemelkedően nagy számban okozott súlyos légúti megbetegedést a csecsemőknél és kisdedeknél.

Morbiditási adatok

A háziorvosok a körzethez tartozó betegek megbetegedési adatait két évente jelentik a KSH-nak, mely 2025-ben lesz esedékes. Így a tavalyi évhez viszonyítva friss adatok nem állnak rendelkezésre.

Az Intézmény feladatai közé tartozik a vállalkozó háziorvosok tevékenységének koordinációja, annak figyelemmel kísérése, hogy a háziorvosi szolgálatok szerződés szerint működnek-e, eleget tesznek-e területi ellátási kötelezettségüknek, megfelelő módon részt vesznek-e az ügyeleti ellátásban.

A háziorvosok, fogorvosok ötéves továbbképzési ciklusban tanfolyamokon szerzik meg az önálló orvosi tevékenység végzéséhez szükséges pontszámokat, amelyek birtokában ötévenként megújítják működési engedélyüket. Valamennyien teljesítették az érvényes engedélyhez szükséges továbbképzési feltételeket. 2 háziorvosnak folyamatban van a háziorvostan szakorvosi képesítés megszerzése.

Az ellátásban résztvevő háziorvosok, fogorvosok a kötelező szakmai képesítésen túl (háziorvostan, csecsemő-gyermekgyógyászat, fogorvos) több szakvizsgával is rendelkeznek (belgyógyászat, fül-orr-gégégyógyászat, audiológia, szívsebészet, üzemorvostan, kardiológia, neonatológia, neurológia, aneszteziológia-intenzív terápia, pszichoterápia, konzerváló fogászat és fogpótlás, fogszabályozás) mely járó-illetve fekvőbeteg ellátásban a háziorvosokhoz képest többletcompetenciákra jogosítja fel őket. Jelenleg szaktudásukat a háziorvosi gyakorlatban nem tudják használni, mert a finanszírozás ezt nem ösztönzi, illetve az ahhoz szükséges jogosultságokkal a háziorvosi szolgáltató nem rendelkezik.

A háziorvosok szakmai ellenőrzését, felügyeletét a szakfelügyelő főorvosok végzik. A gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, útiköltség- és táppénz utalványozás szakmai ellenőrzése a NEAK által alkalmazott ellenőrző főorvosok hatásköre. Lakossági panaszok esetén a területileg illetékes betegjogi képviselő, az Egészségügyi Tudományos Tanács Etikai Bizottsága, a Magyar Szakdolgozói Kamara Etikai Bizottsága, a Nagykanizsai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya, illetve az Egészségügyi Alapellátási Intézmény jár el.

Központi Ügyeleti Szolgálat

2023. március 1-jével elindult az új ügyeleti rendszer az Országos Mentőszolgálat szervezésében, irányításával. Az év során a vármegyék havonta fokozatosan csatlakoztak az új rendszerhez, Zala vármegye november 1-jével. Így azt követően a központi ügyelet működtetése kikerült az Intézmény feladatköréből.

Fogászati szolgálat

9 vegyes praxis (felnőtt + gyermek), területi ellátási kötelezettséggel biztosítja a város lakosságának fogászati alapellátását a jogszabályokban meghatározottak szerint. A szolgálat kiemelt funkciója a hagyományos kuratív, fogpótlási és konzerváló fogászati tevékenységen túl, a preventív és szűrőjellegű tevékenység. Telephelyük a Szent Imre u. 1. szám alatti ingatlan, ahol 6 rendelőben, váltott rendelési időben biztosított az ellátás.

A 9 vegyes praxis iskola fogászati alapellátást is biztosít a körzethez tartozó iskolákban, óvodákban, melynek keretében évente két alkalommal a rendelőben elvégzik a tanulók csoportos vizsgálatát és kezelését, elvégzik az óvodások szűrővizsgálatát az óvodában évente legalább egyszer, egészségügyi felvilágosító és nevelő tevékenységet folytatnak, részt vesznek a köznevelési intézményben folyó egészséges életmódra nevelésben, a terápiás ellátást a szükségleteknek megfelelően végzik. Gyógyító-megelőző tevékenységük mellett munkájuk szervezési feladatokat is tartalmaz, melynek keretében a különböző oktatási intézményekkel egyeztetve tervezik és szervezik a csoportok és egyének kezelési rendjét. Ezért kapcsolatot tartanak a szülőkkel, nevelési-oktatási intézmények vezetőivel, pedagógusaival, óvónőivel,

védőnőkkel. Amennyiben a gyermek kezelése fogászati alapellátás szintjén nem valósítható meg, időben megfelelő szakellátásra irányítják.

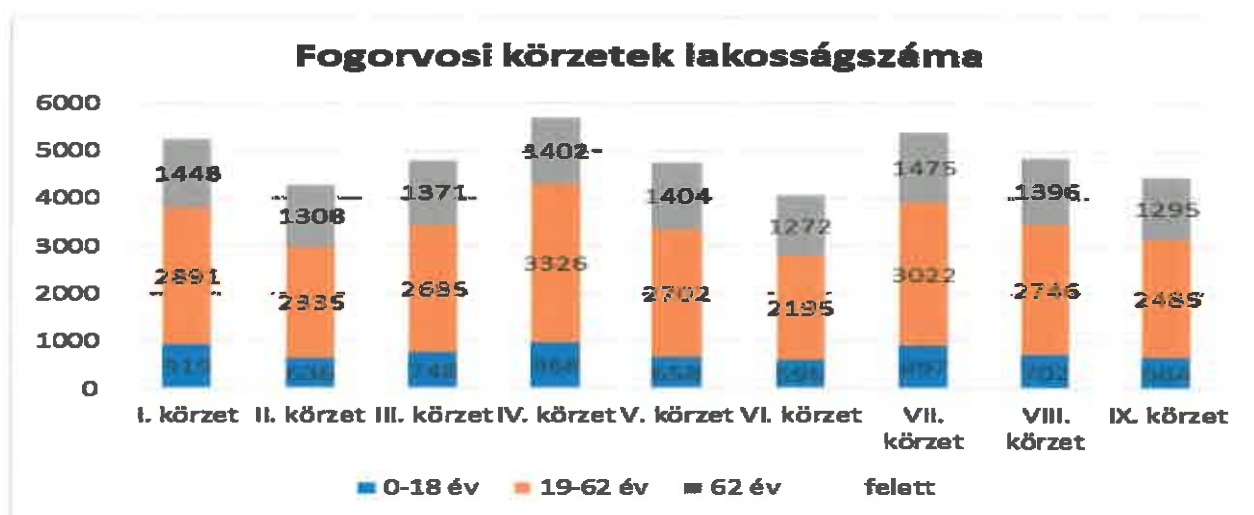
Személyi feltételek:

- 6 fő fogorvos vállalkozói formában, 2 fő egészségügyi szolgálati jogviszonyban
- 5 fő fogászati asszisztens alkalmazotti jogviszonyban, 3 fő egészségügyi szolgálati jogviszonyban

2024. évben körzetátadás nem történt. Az Intézmény továbbra is 3 körzetet működtet heti 15 órában helyettesítéssel, valamennyi körzet vonatkozásában a jogvesztő határidő eredménytelenül telt el, így a praxisjog megszűnt.

A jelentős alulfinanszírozottság miatt - a fix díj eltörlése, az új indikátorrendszer bevezetése - a fiatal fogorvosok számára nem vonzó a közfinanszírozott fogászat, inkább elmennek dolgozni a hazai magánpraxisok valamelyikébe vagy külföldre. A letelepedési pályázat és az elnyerhető pénzösszeg ellenére a praxisok betöltésével kapcsolatban érdeklődő nem volt.

A fogorvosi alapellátás sajátossága, hogy az egyetlen olyan szakterület, ahol nem kötelező a releváns szakirányú szakképesítés, a feladatok a fogorvosi diploma birtokában elláthatók. Nagykanizsán 1 fő pályakezdő fogorvos kivételével rendelkeznek szakorvosi szakképesítéssel.

Az ellátási terület Nagykanizsa közigazgatási területére terjed ki. 2024 évben a fogorvosi körzetekhez tartozó állandó lakosságszám 43 541 fő volt. A természetes fogyásból adódóan ez 702 fővel kevesebb az előző évhez viszonyítva.

A társadalombiztosítási támogatással igénybe vehető fogászati ellátások – főszabály szerint – annál a fogorvosi szolgálatnál vehetők igénybe, amely arra – a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerint – területi ellátási kötelezettséggel rendelkezik. Az alapellátó fogorvos köteles ellátni az ellátási területéhez tartozó körzetben lakó, ellátásra jogosultakat, továbbá a rendelési időben hozzá forduló olyan betegeket, akik ellátásának elmaradása egészségüket károsító, vagy gyógyulásukat lassító állapotromlásukhoz vezetne.

Lehetőség van a körzeti (területi ellátási kötelezettség alapján kijelölt) fogorvosi szolgálattól eltérően másik fogorvoshoz is fordulni, amennyiben a felkeresett másik fogorvos az ellátását elvállalja. Ebben az esetben ugyanolyan feltételekkel vehető igénybe a fogorvosi ellátás, mintha a saját körzetében látták volna el.

A körzetekhez átlagosan 4837 állandó lakos (minimum 4063, maximum 5696) tartozik, mely meghaladja az országos átlagot (3500 – 4000 lakos). A jelenlegi WHO irányelveknek megfelelően 2000 lakosra legalább 1 fogorvos szükséges.

A fogorvosi alapellátás keretében a fogorvos feladata:

- a fog- és szájbetegségek alapellátás körébe tartozó vizsgálata, kezelése és gondozása;
- a fogászati szűrővizsgálatok végzése;
- a góckutatás;
- a várandós nők fogászati gondozása; valamint
- a sürgősségi ellátás,
- szükség esetén a beteg keresőképtelenségének igazolása,
- szakellátásra történő irányítás,

Ezekon túlmenően a gyermek- és ifjúsági fogorvos, valamint az iskolai, ifjúsági fogorvos koordinálja és végzi a fogászati prevenciós munkát. A fogorvosi alapellátás beutaló nélkül vehető igénybe.

Az egészségbiztosítás keretében egyes ellátások életkortól függetlenül járnak, és vannak ellátások, amelyek támogatása a biztosított életkorához igazodik.

Életkortól függetlenül támogatott fogászati ellátások:

- sürgősségi ellátás,
- fogköeltávolítás,
- ínyelváltozások kezelése,
- fogsebészeti ellátás,
- szűrővizsgálat (meghatározott gyakorisággal pl. 18 éves kor felett évente egyszer),
- szakorvosi beutaló alapján góckutatás és más alapelbetegséghez kapcsolódó fog és szájbetegségek kezelése,
- fogmegtartó kezelés (amalgám és esztétikus tömés, gyökérkezelés, gyökértömés évente egyszer)

A biztosított a fogtömésre a tömőanyag típusától függetlenül térítésmentesen jogosult. A fogorvos köteles egy éves jótállást vállalni az elkészített tömésre.

Életkortól/állapottól függően támogatott fogászati ellátások:

A teljes körű fogászati alap- és szakellátás – a fogtechnikai költségek kivételével – az alábbi esetekben térítésmentes:

- 18 éves korig,
- 18 éves kor felett a középiskola, szakképző iskola nappali tagozatán folytatott tanulmányok ideje alatt,
- a várandósság megállapításától a szülést követő 90 napig,
- 62 éves életkor felett.

Azaz gyakorlatilag a teljes fogászati ellátórendszer – melynek igénybevétele a vonatkozó jogszabályok alapján az esetek többségében térítésmentes – rendelkezésre áll a lakosság részére.

„Az egészségügyi alapellátás fejlesztése Nagykanizsán” című TOP-6.6.1-5 pályázat keretében 2021. májusban befejeződött a fogászati tömb felújítása is. Az épület energetikai racionalizálása mellett megvalósult az eszközpark korszerűsítése is, melynek keretében új fogászati kezelőegységek és informatikai eszközök kerültek beszerzésre.

A higany fogászati amalgámban való felhasználása jelenti az Unióban a legnagyobb mértékű higanyfelhasználást, és ez jelentős mértékű szennyezőforrás. Ezért a fogászati amalgám használatát fokozatosan csökkenteni, 2030-ig teljesen megszüntetni szükséges. Ezért a 2017/852 EU rendelet a következő intézkedéseket írja elő:

- 2019. január 1-jétől csak előre adagolt, kapszulázott fogászati amalgám használható, higany ömlesztett formában nem.
- 2018. július 1-jétől fogászati amalgámot tilos tejfogak, 15 év alatti gyermekek, várandós vagy szoptató nők fogászati kezelésére használni, kivéve, ha az adott beteg esetében egészségügyi okból az kifejezetten szükséges.
- 2019. január 1-jétől amalgám-szeperatorral kell rendelkezni minden olyan létesítménynek, ahol fogászati amalgámot használnak, vagy amalgámtömést vagy ilyen tartalmazó fogakat távolítanak el.

A nagykanizsai fogászati alapellátásban amalgámtömést nem készítenek. Minimális számban előfordul amalgámtömés, illetve ilyen tartalmazó fog eltávolítás. A pályázat keretében beszerzett Cefla Stern Weber S200 típusú kezelőegységek már tartalmaznak amalgám szeperatorot, így megfelelünk a jogszabályi előírásoknak. Az orvostechnikai eszközökről szóló 4/2009. (III.17.) EÜM rendelet 13. mellékletében meghatározottak szerint a fogászati kezelőegységek időszakos felülvizsgálata 2 évente, a Legionella-csíraszám akkreditált laboratóriumban való meghatározása és a kockázatkezelési dokumentáció elkészítése évente kötelező.

9 vegyes praxis összesített betegforgalmi adatai:

	Felnőtt beavatkozások	Gyermekek fogászati beavatkozások	Osszesen
Fogorvosi vizsgálat	8 932 (-1 098)	2 408 (+143)	11 340 (-955)
Szakrendelésre utalás	1 640 (-708)	200 (+41)	1 840 (-740)
Gyógyszerrendelés	748 (+13)	60 (-30)	808 (-17)
Intraorális érzéstelenítés	1 007	340	1 347
Gyökérkezelés	564 (-162)	101 (+51)	665 (-112)
Ideiglenes tömés	512 (-260)	108 (+24)	620 (-136)
Esztétikus tömés	2 528 (+80)	276 (+60)	2 804 (+140)
Gyökértömés	448 (-60)	36 (+29)	484 (-31)
Fogeltávolítás	2 476 (- 476)	128 (+29)	2 604 (-447)
Fog trepanálás	440 (-118)	72 (-90)	512 (-136)
Fogkő eltávolítás	2 192 (+548)	72 (+15)	2 264 (+563)
Műtéti beavatkozás	172 (+1)	1 (+1)	173 (+2)
Tasak gyógyszeres kezelése	528 (+207)	0	528 (+207)
Fogorvosi szűrővizsgálat gyerekeknek		2 808 (+165)	2 808 (+165)
Helyi fluoridálás		48	48

		(+18)	(+18)
Barázdázás		44	44
		(+26)	(+26)
Pulpotómia		16	16
		(-38)	(-38)
Lemezes fogpótlás	328		328
	(+187)		(+187)
Szűrővizsgálat felnőtteknek	2 780		2 780
	(+1761)		(+1761)

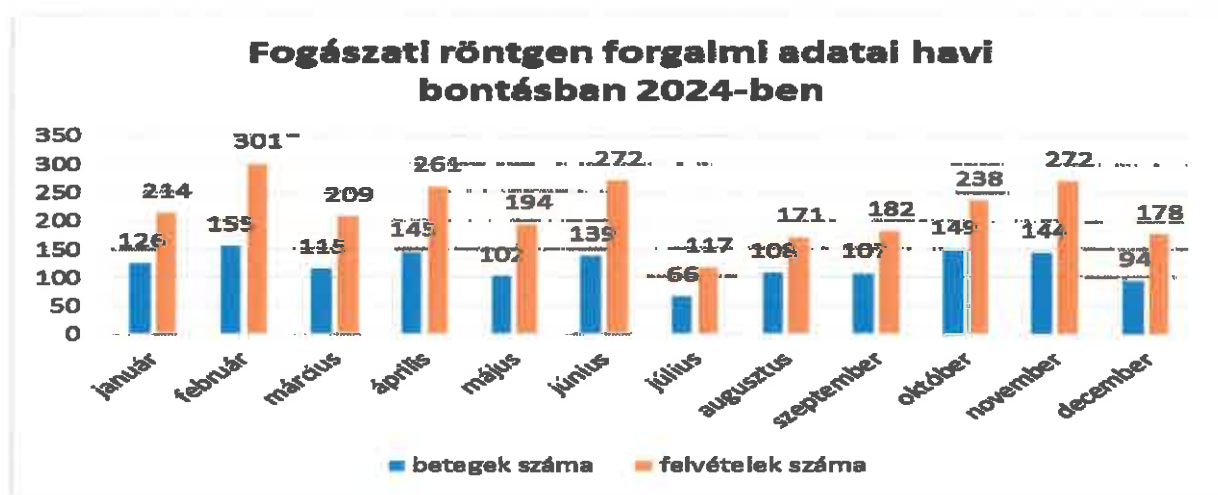
A helyettesítések és kevesebb óraszámban történő rendelés miatt a betegforgalom továbbra is elmarad a járványt megelőző időszakhoz képest. További fogászati kezelés céljából szakrendelésre utalás 1 840 esetben, gyógyszer felírás 808 esetben történt.

Fogászati röntgen

Az alapellátás keretén belül Nagykanizsa város lakosságát látja el, feladata az intraorális fogászati vizsgálatok elvégzése. Az ellátást 1 fő bővített fokozatú sugárvédelmi képzettséggel rendelkező röntgen asszisztens biztosítja.

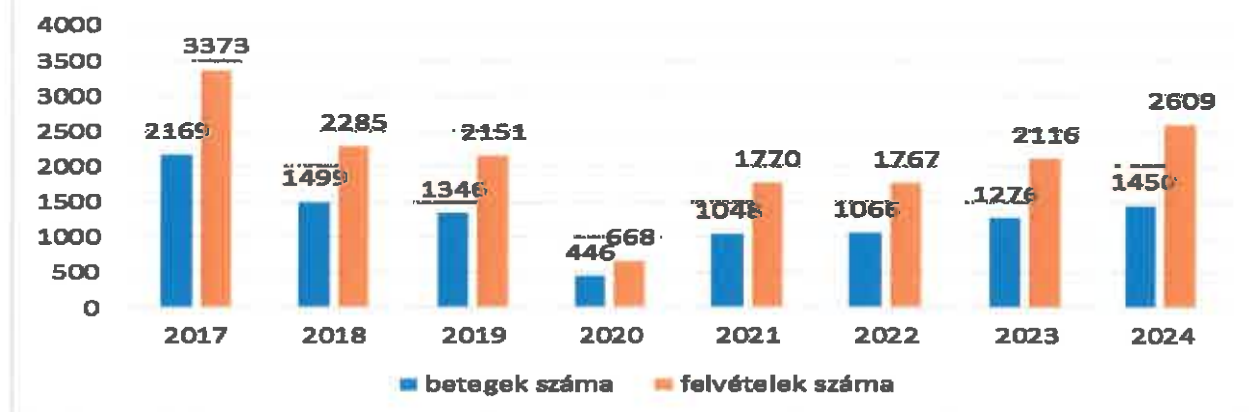
Szolgáltatásunkat térítésmentesen azok a Nagykanizsán állandó vagy ideiglenes lakcímmel rendelkezők vehetik igénybe, akik a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel szerződött fogorvostól beutalóval rendelkeznek. A magán fogorvosok által kért vizsgálatokat, illetve a nem nagykanizsai lakosok számára készített felvételeket csak térítési díj ellenében készítjük el (2000 Ft/felvétel). 2024-ben térítési díj ellenében 191 felvétel készült, mely az Intézmény számára 382 000 Ft plusz bevételt eredményezett.

A fogászati alapellátás igényei mellett, a kivizsgálásra szoruló beteg góckutatásához szükséges felvételeket is elkészítjük.

2024 évben 1450 betegnek térítésmentesen 2609 röntgenfelvétel készült. A forgalmi adatok minimálisan emelkedtek az előző évi adatokhoz képest (+174, +493). Az alábbi ábrán az elmúlt hét év betegforgalmi adatai láthatóak.

Fogászati röntgen forgalmi adatai 2017-2024

Az Egészségvédelmi Alap támogatásával (1 millió Ft) 2020 decemberben megvalósult a 2013-ban vásárolt Cefla gyártmányú MyRay RX DC típusú karos intraorális röntgenkészülék digitalizálása. A digitalizáló által a hagyományos film funkcióit annak digitális másolata vette át, mely a számítógépes rendszeren gyorsan előkereshető, tárolható, továbbítható, alkalmas a diagnosztikailag fontos részletek kiemelésére és lehetővé teszi a távdiagnosztikát is. Ezáltal megszűntek az analóg filmtechnológia költségei, csökkent a várakozási idő, javult a képek minősége és járványügyi szempontból is sokkal higiénikusabb.

Az Országos Atomenergiiai Hivatal OAH-2021-02356-0007/2021 számú határozatával 2029. március 30. napjáig meghosszabbította a röntgen üzemeltetési engedélyét.

Fogászati ügyelet

Az egészségügyi ellátás folyamatos működtetésének egyes szervezési kérdéseiről szóló 47/2004. (V.11.) ESzCsM rendelet értelmében megyei jogú városban legalább a heti pihenőnapokon és munkaszüneti napokon - legalább 6 órás rendelési időben - fogorvosi ügyeleti ellátás szervezése kötelező. Az ellátás a Szent Imre u. 1. szám alatti ügyeleti rendelésben biztosított.

A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető fogászati ellátásról szóló 48/1997. (XII.17.) NM rendelet 2. számú melléklete értelmében a fogászati sürgősségi ellátás körébe tartozó beavatkozások az alábbiak:

- fogak friss baleseti sérüléseinek primer ellátása
- akut odontogen gyulladások ellátása (trepanatio, extractio)
- ostitis alveolaris, pericoronitis konzervatív kezelése
- intraoralisan elhelyezkedő odontogen tályog megnyitása
- nyelést vagy/és légzést akadályozó idegentest eltávolítása
- a szájnyálkahártya és az ajak akut gyulladásos megbetegedéseinek gyógyszeres ellátása.
- akut mandibula luxatio repositioja
- frissen tört állcsont nyugalomba helyezése
- trigeminus neuralgiás roham helyi érzéstelenítéssel történő csillapítása
- bármilyen eredetű szájüregi vagy szájüreg környéki vérzés csillapítása
- az előzőekhez szükséges érzéstelenítés és fogászati röntgen.

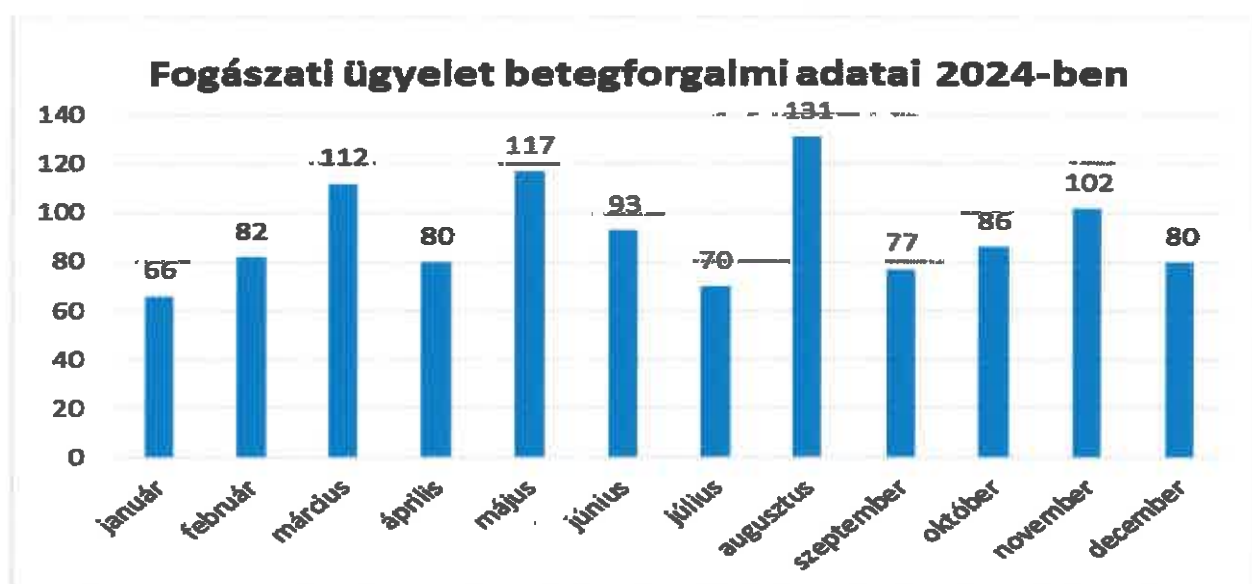
A környező településekkel fogászati ügyeleti tevékenység ellátására kötött megállapodás értelmében az ügyelet Nagykanizsa és a társult 75 település lakosságának sürgősségi ellátását végzi (ellátandó lakosságszám 88 719 fő).

A finanszírozási szerződést az Intézmény köti a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelővel, illetve a társult települések 100ft/fő/év összegű hozzájárulást fizetnek.

Az ellátást a nagykanizsai alapellátásban, valamint az igénybe vevő települések alapellátásában feladatot ellátó 14 fogorvos és asszisztenseik az ügyeleti beosztás alapján közösen végzik.

Az ügyeleti ellátás biztosítása évről-évre egyre nagyobb kihívást jelent, melynek oka az igénybe vevő településeken a praxisok átmeneti (GYES/GYED miatt) vagy tartós megüresedése. A megüresedett és önkormányzatok által működtetett fogorvosi körzetekben a helyettesítést csak akkor vállalják az orvosok, ha az ügyeleti ellátásban nem kell részt venniük, ez jelentős konfliktust generál.

2023-ban a fogászati ügyelet betegforgalma 1096 fő volt (42 fővel kevesebb, mint előző évben), mely havi bontásban átlagosan 91 fős igénybevételt jelentett. Az előző évtől eltérően januárban (66 fő) volt a legkisebb betegforgalom, a legtöbb ellátás pedig (131 fő) augusztusban történt.

Fogászati ügyeleten végzett beavatkozások 2024-ben

Az elvégzett beavatkozások sürgősségi jellegűek, 482 fogeltávolítást, 4066 trepanálást, 379 gyökérkezelést, 9 pulpotómiát, 39 ideiglenes tömést, 32 sebellátást, műtéti beavatkozást végeztek. További fogászati kezelés céljából szakrendelésre utalás 9 esetben, gyógyszer felírás 1294 esetben történt.

Fogszabályozás

Feladata Keszthely város kivételével Zala megye egész területének (268 település) 9 – 18 év közötti, rászoruló lakosságának ellátása (252 746 fő). Célja a fogak és az állcsontok mozgathatóságával korrigálni a fogászati eltéréseket.

A feladatot heti 30 órában, egészségügyi szolgálati jogviszonyban, három fogszabályozó szakorvos - Dr. Róka Andrea, Dr. Németh Katalin és Dr. Makai Attila – és 1 fő fogászati asszisztens látja el.

A 18 év alatti betegek a beavatkozás árának részleges térítése mellett jogosultak fogszabályozó készülékre, oly módon, hogy a fogorvosi munka térítésmentes, a fogszabályozó készülék, mint gyógyászati segédeszköz társadalombiztosítási támogatással rendelhető. A támogatás mértékét és módját a NEAK eszközönként határozza meg és közleményben teszi közzé.

A nagy ellátási terület és a volumen korlát miatt kb. 8 éves várakozási idő van (az ország északi részén ennél is hosszabb, pl. Nógrád megyében egyetlen tb finanszírozott fogszabályozó fogorvos sincs.). A telefonos bejelentkezés alapján a beteg a várólistára kerül. Behívás az Intézmény által kiküldött levélben történik. Az ellátáshoz 1 hónapnál nem régebbi beutaló és szülői beleegyezés szükséges. A kezelési tervet a szülő fogadja el, 18 év után folytatott kezelés esetén, a NEAK támogatás biztosításához, középfokú iskolalátogatási igazolás szükséges.

2024-ben a betegforgalom 1339 fő volt, 154 fővel kevesebb, mint előző évben. Az új betegek száma 51 (-18), 107 (+8) kivehető készüléket és 76 (-7) rögzített készüléket adtak át és 74 (+68) esetben fejezték be az akár több éves kezelést.

A heti 30 óra szakorvosi óraszám Nagykanizsa és környéke ellátására lenne elegendő. Sajnos a finanszírozásba beépített kapacitásszabályozási technikák (volumen korlát, maximum heti szakorvosi óraszám, időkorlát) miatt a várólista csökkentésére ilyen nagy ellátási terület mellett

nincs lehetőség. Megoldást Zalaegerszezen is legalább egy közfinanszírozott szolgáltató működése jelentené.

A várólista mindig kapacitáshiányt jelez, a jelenleginél vonzóbbá kellene tenni a fogszabályozó fogorvosok számár az állami praxisokat. Ma a megbízási szerződéssel dolgozó fogszabályozó fogorvosok nem tudnak együttműködni a fogorvosi praxisközösségekkel, mert erre a jogszabály nem ad lehetőséget, holott ez egyrészt igazi szolgáltatói portfólióbővítést jelentene, másrészt nem részesülhetnek abban a 80-100 százalékos bértámogatásban sem, amit a teljes állásban dolgozók a praxisközösségekben igénybe vehetnek. Mindenképpen több állami támogatással dolgozó fogszabályozó fogorvosra lenne szükség, mert az igény az évtizedekkel korábbiak a többszörösére emelkedett.

Iskola/ifiúság-egészségügyi szolgálat

A 3-18 éves korosztály, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők megelőző jellegű ellátását végzi. Célja: a kiskorúak harmonikus testi és lelki fejlődésének elősegítése.

A köznevelési intézmény orvosa által ellátandó feladatokat a 26/1997. (IX.3.) NM rendelet 2. számú melléklete tartalmazza. Vázlatosan felsorolva: index osztályok tanulóinak teljes fizikális vizsgálata, szűrése, gondozás, fogászati szűrések szervezése, ellenőrzése, alkalmassági vizsgálatok végzése, pályaválasztási tanácsadás, közegészségügyi és járványügyi feladatok, életkorhoz kötött és kampányoltások végzése, gyógytestneveléssel, sporttal kapcsolatos feladatok ellátása, elsősegélynyújtás, egészségnevelő tevékenység, étkeztetés ellenőrzése, környezet-egészségügyi feladatok.

➤ Iskolaorvosi ellátás

A városban működő állami fenntartású óvodákban és általános iskolákban (9 általános iskola, 14 óvoda) a házi gyermekorvosok rész munkaidőben biztosítják a 3-14 éves korosztály megelőző jellegű, az egészségügyi alapellátás keretében szervezett, iskolaorvosi ellátását, melyért negyedévente a finanszírozás függvényében az Intézmény által kiszámolt díjazásra jogosultak (normatíva 47,8 Ft/fő, több mint 10 éve változatlan). Tehát az iskolaorvosi feladatok tekintetében ellátási kötelezettségünk csak az állami iskolákra, óvodákra terjed ki, a Piarista Iskola és Óvoda, a Kiscsillag Református Óvoda, és a Bolyai János Református Általános Iskola iskolaorvosi feladatai külön megállapodás alapján biztosítottak. A társadalombiztosítási finanszírozást az iskola kapja.

Iskola-egészségügyi szolgálat összesített statisztikai adatai:

Tevékenység megnevezése			Összesen
A beiratottak létszáma (2023/2024 tanév)			3 093 fő (-271)
Gondozást igénylők száma	szomato-mentális okból		697 fő (+126)
	szociális okból		115 fő (-70)
Az intézményben balesetet szenvedők száma			61 fő (+1)
Szűrővizsgálaton részt vettek száma (index osztályok)			2 195 fő (-346)
Összes orvosi vizsgálat száma			4 688 (+443)
Szakorvosi vizsgálatra utaltak száma			380 fő (+84)
Védőoltások száma			2 035 fő (+107)
Preventív tevékenység	egészségvédelmi előadások száma		2 (-2)
	személyes tanácsadás		460 (+182)

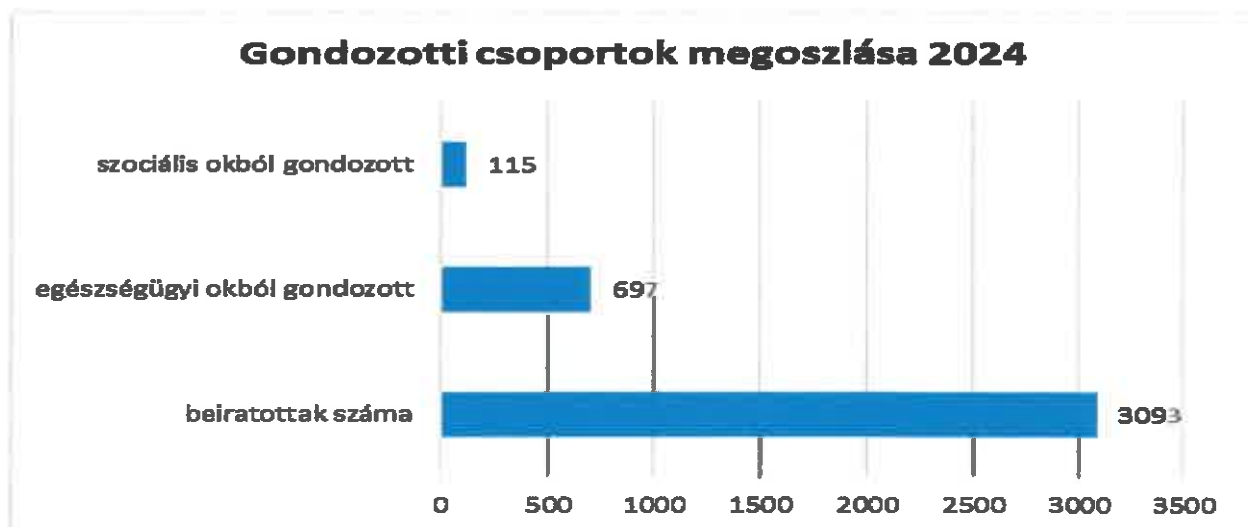
Az adott tanévben 2 195 általános iskolás tanuló orvosi szűrővizsgálata történt meg. A mozgásszervi betegség miatt gondozottak száma a legmagasabb, a megvizsgált tanulók 36,76 %-nál (807 fő) találtak valamilyen mozgásszervi eltérést (hanyag tartás, lúdtalp, scoliosis, condrophia). Az ilyen jellegű elváltozások jó részében csak hosszantartó torna, gyógytestnevelés, gyógyúszás hozza meg a várt eredményt. Szemészeti eltérést, főként fénytörési hibát a tanulók 19,58 %-nál (430 gyereknél) észleltek. Náluk is szükséges nyomon követni, hogy szemüvegük éles látást biztosít-e számukra, hordják-e, járnak-e rendszeresen szakorvosi ellenőrzésre.

Az obesitas miatt gondozottak száma (12,16%, 267 tanuló). Nagyon rosszak a fiatalok táplálkozási szokásai, sokuk napirendjében a testmozgás szinte nem is szerepel. Nekik nem elég a mindennapos testnevelési óra, célzottan rájuk szabott testmozgásra lenne szükség. Esetükben teljes életmódváltás szükséges, ami nem csupán a gyermek életmódjára, hanem elsősorban a család életmódjára vonatkozik. A rossz szokásokat kell átfogó módon megváltoztatni. Egyre több fiatal, gyermek van a II. típusú diabetes határán, illetve rendelkezik emelkedett vérnyomással.

Másik testsúlymérés során tapasztalt eltérés, ha 3 súlypercentil alatti a gyermek. Ez az érték ugyanúgy kedvezőtlen, mint a túlsúly. Az ilyen gyermek lehet vékony csontozatú, vékony testalkatú, öröklötten sovány, de a soványság hátterében állhat nem kellő mennyiségű tápanyag fogyasztása is. Nagyon fontos a megfelelő éberség, odafigyelés, szükség esetén a megfelelő társszervek bevonásával való segítségnyújtás. Állhat a háttérben felszívódási zavar, ételallergia, hormonális problémák, ezért minden újonnan felfedezett, szomatikusan fejletlen gyermeket további kivizsgálásra irányítanak. Mindezek mellett sem ritka a fogyókúrázó, szándékosan nem evő, anorexia nervosa határán álló gyermek már általános iskolában is és nem csak a lányok körében. Az előző években átlagos testalkatú gyermek esetében a 3 percentil alá soványodás mindenképpen fel kell, hogy hívja erre a figyelmet. Gyanú esetén háziorvos segítségét kéri, illetve pszichológus segítségnyújtása képezi a terápia másik pillérét a család támogatása mellett. Kóros soványság 43 tanulónál volt tapasztalható.

A légzőszervi betegségek között legtöbbször az asztmások és szénanáthások vannak (4,6%, 101 tanuló). Ma már a megfelelő gyógyszeres kezelés mellett az asztmás gyerekek is aktív életet tudnak élni, sportolhatnak is. A félévenkénti szakorvosi kontrollon túl, fontos az állapotuk nyomon követése, szükség esetén könnyített testnevelésre irányításuk.

Ebben a tanévben a tanulók 26,25 %-a szorult gondozásra (+3% előző évhez képest), 85,83 % egészségi ok miatt, vannak, akik több betegség miatt is. 115 gyermek volt szociális okból gondozott. A jelzőrendszer tagjaként fontos szerepünk van a szociálisan vagy más okból veszélyeztetett gyermek problémájának észlelésében és szükség esetén a szükséges intézkedés, jelzés megtételében.

A tanévkezdés fontos feladata feltérképezni a tanulók testmozgási alkalmasságát a szakorvosi javaslat alapján és az állapotuknak megfelelő mozgásformába sorolni őket.

Testnevelési csoportbeosztás 2022/23 tanév		
I. kategória – könnyített testnevelés		67 tanuló (+1)
II. kategória - gyógytestnevelés	belgyógyászati ok miatt	3 tanuló (+1)
	orthopédiai elváltozás miatt	290 tanuló (-54)
	egyéb ok miatt	3 (+2)
III. kategória - felmentett		15 tanuló

A 2023/24-es tanévben a tanulók 9,56 %-a járt gyógytestnevelésre, zömében (98 %) orthopédiai elváltozás miatt.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése, nevelése, oktatása a Szivárvány EGYMI-ben történik.

➤ Ifjúságorvosi ellátás

A városban működő 5 középiskola tanulóinak ellátását 2 fő ifjúságorvos főállásban nyugdíjasként látja el, 1 fő asszisztens és az ifjúsági védőnők együttműködésével. A Piarista Iskola iskola-orvosi ellátása külön szerződés alapján történik, a NEAK finanszírozást az iskola kapja.

Mivel a teljes-munkaidős iskola-orvosi ellátás díjazása az országosan megállapított, jelenleg 301,636 Ft/fő összegű, normatív díj alapján történik, az évről-évre csökkenő középiskolás tanulói létszám hátrányosan befolyásolja a szolgálatok finanszírozását.

Ifjúság-egészségügyi szolgálat összesített statisztikai adatai:

Tevékenység megnevezése		Összesen
A beiratottak létszáma (2023/2024 tanév)		2 845 fő (+20)
Beiskolázás előtti szakmai alkalmassági vizsgálat	9. évfolyam	978 fő (+12)
	13. évfolyam	21 fő (+8)
Gondozást igénylők száma	szomato-mentális okból	354 fő (-160)
	szociális okból	88 fő (-5)
Az intézményben balesetet szenvedők száma		17
Szűrővizsgálaton részt vettek száma (index osztályok)		1 560 fő (-122)
Összes orvosi vizsgálat száma		1 944 fő (-254)
Szakorvosi vizsgálatra utaltak száma		216 fő (-175)
Beutalók száma		225 (-315)
Pályaalkalmassági célból		980 fő (-203)
Védőoltások száma		281 fő (-12)
Sportolói vizsgálat		0 fő
Egyéb forgalom (torna alóli felmentés, gondozás, kollégisták ellátása stb.)		2 864 fő (-33)
Preventív tevékenység	egészségvédelmi előadások száma	30 (+1)
	személyes tanácsadás	538 (-214)

A 2023/2024 tanévben az ifjúságorvosi szolgálatok által ellátott középfokú oktatási intézménybe beiratkozott tanulók létszáma 2 845 fő volt (20 fővel több, mint tavaly), melyből 1176 fő a technikumban járó, 594 a szakképzőiskolás tanulók száma, 1075 diák pedig gimnáziumban folytatta tanulmányait. Az intézmények típusát tekintve: 37,78 % gimnázium, 41,33 % technikum és 20,87 % szakképző iskola.

Az adott tanévben beiratkozottak közül 1 560 tanuló vizsgálata történt meg az életkorhoz kötött szűrővizsgálaton (ún. index osztályok – 10-12. osztályosok) Valamennyi tanulónál részletes anamnézis felvétel, illetve szükség esetén anamnézis kiegészítés mellett alapos belgyógyászati, mozgásszervi vizsgálat történt. Értékelésre kerültek az érzékszervi szűrővizsgálatok (látás, hallás, színlátás) eredményei, valamint a tanuló szomato-pszichés állapota is. Tájékoztató, szűrő jellegű neurológiai vizsgálatot is végeztek az esetleges eltérések felderítése céljából.

Leghatékonyabbnak a mozgásszervi szűrés bizonyult, mert a tanulók 97,94% százalékánál, azaz 1 528 főnél találtak eltérést (tartási rendellenesség, scoliosis, lúdtalp, chondropathiák), amely az előző évhez képest 5 %-os növekedést jelent.

Ugyancsak eredményesnek mondható az iskola-fogászati szűrés, mely valamennyi vizsgálaton átesett tanulónál megtörtént, számos diáknál észleltek eltérést, őket a szülők értesítése mellett ismételt fogászati rendelésre hívták be, illetve szükség esetén szakrendelésre (szájsebészet, fogszabályozás) irányították.

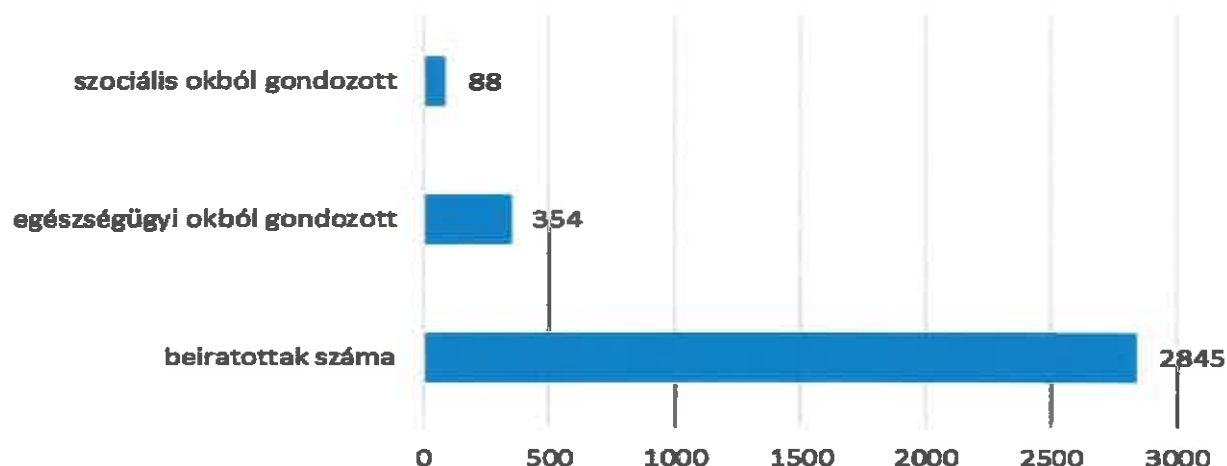
Ebben a tanévben 7 fő szenvedett valamilyen anyagcsere betegségben, magasvérnyomás 18 tanulónál igazolódott, 225 fő (+60) elhízott. Ezeket a tanulókat a továbbiakban rendszeresen kontrollálták, indokolt esetben szakrendelésre küldték, az igazolt eseteket gondozásba vették. A golyvaszűrés kapcsán 85 tanulónál észleltek rendellenességet. Hallásvizsgálat során kóros eredményt 20 esetben kaptak, és 182 diáknál észleltek szemészeti eltérést (fénytörési hiba, kancsalság, színlátás zavar, csökkent látás).

A szűrővizsgálat során tapasztalt eltérések miatt 216 tanulót irányítottak szakorvosi vizsgálatra (szemészet, laboratórium, ortopédia, kardiológia, bőrgyógyászat, fogászat, röntgen, ABPM szűrésre) ebből 111 esetben igazolódott a gyanú. A krónikus beteg, valamint a testi, szellemi,

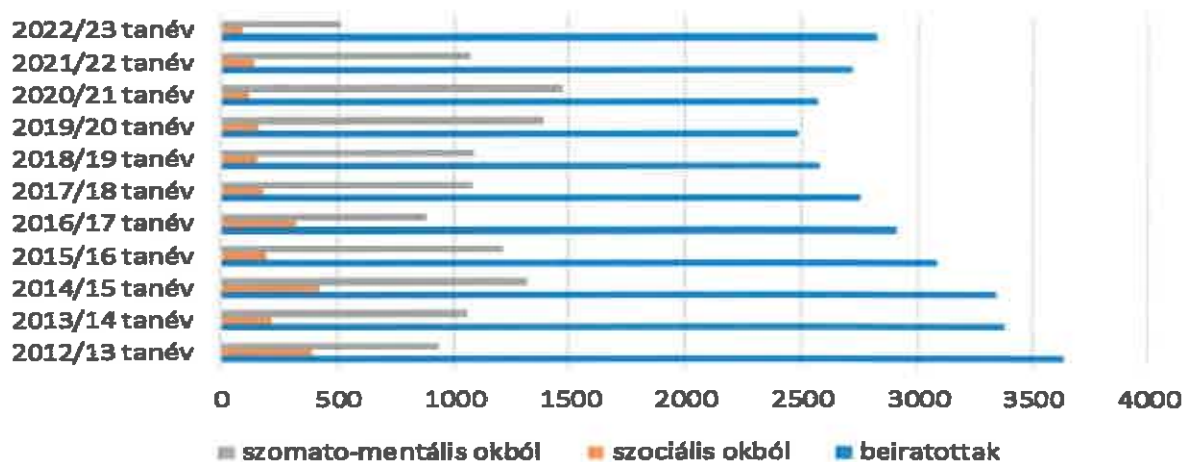
érzékszervi fogyatékos tanulók követésére, ellenőrzésére a szolgálat dolgozói fokozott gondot fordítanak.

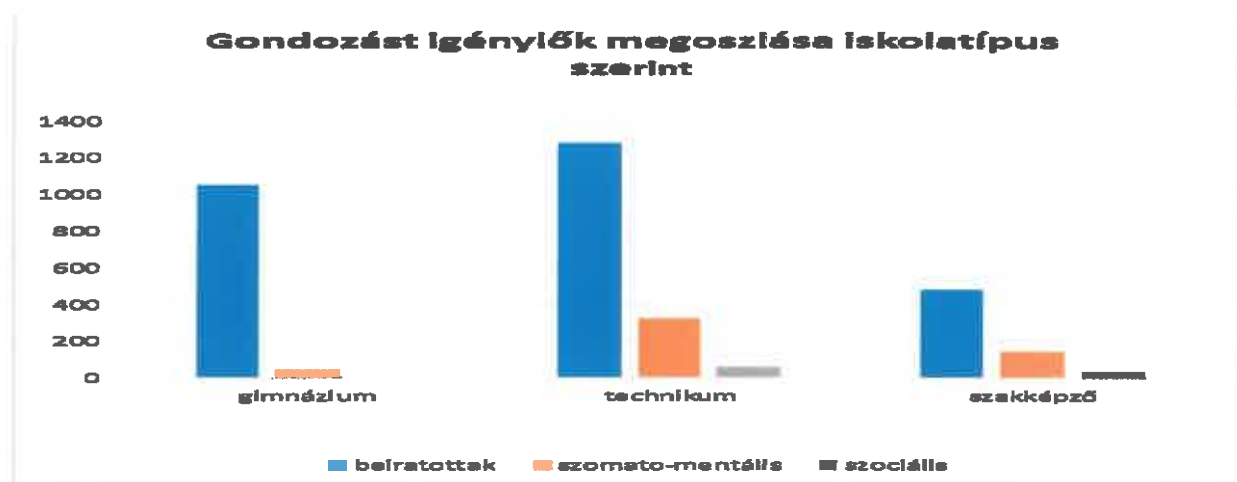
A forgalmi adatokat elemezve látható, hogy a 2023/24-es tanévben a középiskolás korosztály 15,53 %-a (442 fő) igényelt gondozást, 80,09 % (354 fő) egészségügyi okból, 19,90 % (88 fő) szociális okból. Az előző tanévhez viszonyítva a gondozott tanulók aránya 6 %-al csökkent.

Gondozotti csoportok megoszlása 2024

Gondozást igénylő tanulók száma

A tanév során a 9. és 13. évfolyamos diákok (999 tanuló), kötelező pályaaalkalmassági vizsgálata megtörtént, másodfokú pályaaalkalmassági vizsgálatra utalásra 2 alkalommal került sor. Számos esetben került sor pályaválasztási tanácsadásra részben a már beíratott, részben a leendő tanulók számára. A szolgálat dolgozóit több alkalommal keresték meg a szülők és a pedagógusok is kérdéseikkel, problémáikkal.

A tanév elején elkészített testnevelési csoportbeosztás folyamatos korrekcióra szorult, hiszen a tanév során is fordultak elő olyan megbetegedések, sérülések, amelyek a normáltól eltérő testnevelési csoportba sorolást tettek szükségessé, illetve az időközben gyógyult tanulók felmentése indokolatlanná vált. Összesen 187 (-18) tanulót érintett a különböző testnevelési kategóriába sorolás, 70 fő (+22) volt felmentett, 46 fő (-9) könnyített testnevelésen, 71 (-31) fő gyógytestnevelésen vett részt. Ez utóbbira zömében ortopédiai elváltozás, 3 esetben egyéb ok miatt volt szükség. A kapcsolattartás a testnevelőkkel folyamatos, az egyes tanulók által végezhető, illetve számukra nem ajánlott gyakorlatokról tájékoztatást adtak, az esetleges problémák megbeszélésre kerültek.

Az ifjúság-orvosok az intézményekben folyó étkeztetést rendszeresen ellenőrizték, az iskolabüfé esetében nemcsak a közegészségügyi hiányosságokat keresték, hanem kínálatuk egészséges táplálkozásnak megfelelő átalakítására is javaslatokat tettek.

A tanév során tartott egészségnevelési előadások is szerves részét képezték az egészségnevelő tevékenységünknek. A diákokkal való találkozások során a négy szemközt beszélgetések lehetőséget kínáltak az egyénre szabott egészségnevelésre, a felmerülő konkrét kérdések megválaszolására, tájékoztatásra, felvilágosításra.

A zavartalan szakmai működéshez folyamatosan biztosítottuk a szükséges gép- műszer, szakmai anyagot. Szakmai továbbképzés folyamatos.

A minőségi betegellátást szolgálja az ifjúság-orvosi rendelők korszerűsítése, melynek keretében saját forrásból sor került a külső és belső akadálymentesítésre, külső és belső nyílászárócserére, hőszigetelésre, festésre és burkolatcserére.

Az éves megjelenés magas száma indokolja, hogy az ifjúság-orvosi rendelő is helyszíne legyen az egészségnevelésnek. A vizsgálatra várakozó fiatalok várakozási idejét kihasználva, oktatófilmek és az egészségnevelés különböző témaköreire kapcsolódó kiállítások segítségével kötjük le a figyelmüket és juttatjuk hasznos információhoz a középiskolásokat. 2024-ben egészséges életmód, az energiatitalok káros hatásai és a fogamzásgátlás kiállítás volt a legjelentősebb.

Védőnői szolgálat

A szolgálat célja a családok egészségének megőrzésére irányuló preventív tevékenység. A védőnő személyes és közösségi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése, korai felismerése, valamint egészségfejlesztés céljából a várandós anyák, a 19. életévet be nem töltött személyek, valamint a családtervezés időszakában lévők számára.

A védőnői szolgáltatásoknak két típusa a területi védőnői ellátás és az iskolavédőnői ellátás.

2023. január 1-től az állam - a települési önkormányzat mellett – részt vállal az egészségügyi alapellátás megszervezésében is. Az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2022. évi LXXIII. törvény tartalmazza az egészségügyi ellátórendszer megújításával kapcsolatos rendelkezéseket.

A módosítás értelmében 2023. július 1. napjától az Eüatv. 5. § (1) bekezdés d) pontja hatályát veszítette, ezzel a területi védőnői ellátás kikerült az önkormányzat és ezáltal az Egészségügyi Alapellátási Intézmény ellátandó feladatai köréből.

Az Eüatv. 23.§ (2) bekezdése alapján az egészségügyi szolgálati jogviszonyban foglalkoztatott területi védőnők tekintetében a munkáltatói jogokat 2023. július 1. napjától az irányító vármegyei intézmény – a Zala Vármegyei Szent Rafael Kórház – gyakorolja.

Az Eüatv. alapján a települési önkormányzat köteles biztosítani az állam számára a 2023. június 30. napján a védőnői ellátásra szolgáló ingó és ingatlan vagyonnak az ingyenes használatát, így a 7 védőnői tanácsadó és az ellátást biztosító ingóságok a Zala Vármegyei Szent Rafael Kórház ingyenes használatába kerültek. Az ingatlanok működtetési feladatait továbbra is az Intézmény látja el a Zala Vármegyei Szent Rafael Kórházzal kötött külön megállapodás alapján.

Népmozgalmi adatok:

Születések száma:	226 (-25)
Élveszületés:	224 (-26)
Halvaszületés:	2 (+1)
Halvaszületés:	9 ‰
Koraszülött:	14 (6,2 ‰)
Csecsemőhalott:	2 (+1)
Csecsemőhalálozás:	8,85 ‰

Nagykanizsán 2024. évben az élveszületések száma 226 fő. Az előző évhez viszonyítva 25 fő csökkenés figyelhető meg.

➤ **Iskola- ifjúsági védőnők:**

Az iskola-ifjúsági védőnő az alap-és középfokú oktatási intézmények diákjai számára biztosítja a gondozást, a miniszteri rendeletben foglalt szakmai követelményeknek megfelelően. Feladata a 7-18 évesek, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők egészségének megőrzése, fejlesztése, az ahhoz kapcsolódó problémák megelőzése, korai felismerése, kiküszöbölése. A tanulók fejlődésének, szűkebb és tágabb környezetének folyamatos nyomon követése, nyilvántartása, értékelése, az életmódjuk kedvező irányú befolyásolása érdekében.

Részletes feladatok: kétevente a tanulók védőnői vizsgálata, a tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése, elsősegélynyújtás, az orvosi vizsgálatok előkészítése, védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok, a krónikus betegek, magatartási zavarokkal küzdők életvitelének segítése, pályaválasztás segítése, szülőkkel való kapcsolattartás, egészségnevelés különösen az alábbi témákban: egészséges életmód, személyi higiéné, elsősegélynyújtás, családtervezés, fogamzásgátlás, szülői szerep, csecsemőgondozás, önvizsgálattal kapcsolatos ismeretek, szenvedélybetegségek megelőzése.

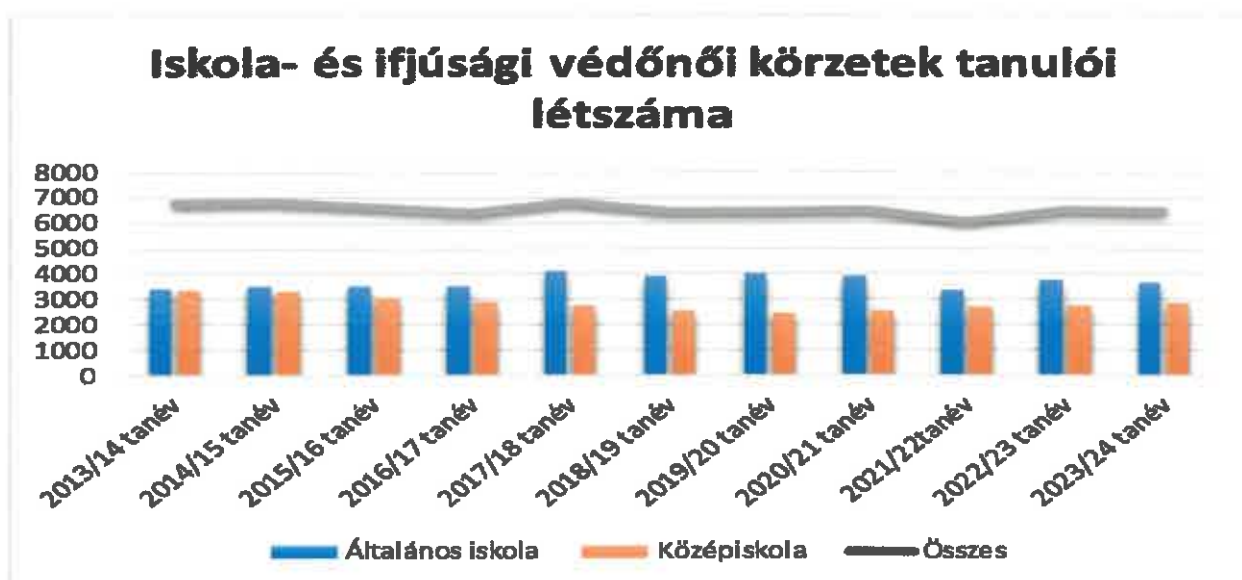
A vonatkozó jogszabályok értelmében az iskola- és ifjúság-egészségügyi feladatokat ellátó védőnő teljes munkaidőben történő foglalkoztatásához minimum 720 fő tanuló szükséges (800 fő -10%). Az évről-évre csökkenő tanulói létszám - a létszámalapú finanszírozás miatt - egyre nagyobb nehézséget okoz a teljes munkaidős iskola-ifjúsági védőnői foglalkoztatásban.

Az iskolai és ifjúsági védőnők szűrési és gondozási feladatok mellett nagy hangsúlyt fektetnek az egészségnevelő előadásokra.

Nagykanizsán 11 általános iskola működik, melyből 9 állami fenntartású, 2 egyházi iskola. Az iskolavédőnői ellátás kiterjed a város területén működő valamennyi oktatási intézményre.

A 2023/2024. tanévben beiratkozott általános iskolások száma: 3 668 fő. (-116 fő)

Az iskolavédőnői munkát 5 főállású iskolavédőnő látja el, közülük 1 általános és középiskolát is ellát (Piarista iskola), négyen csak általános iskolát. Sajnos a létszámalapú finanszírozás miatt nem valósulhat meg az egy iskola-egy védőnő elv, a teljes munkaidős álláshoz előírt tanulói létszám biztosítása miatt van olyan védőnő, aki 3 iskolában teljesít feladatot. Habár igény lenne rá a védőnő folyamatos jelenléte az iskolákban nem biztosítható.

Az iskolavédőnők feladata a védőnői szűrések, vizsgálatok, csoportos és egyéni egészségnevelési feladatok ellátása, a krónikus betegek segítése, elsősegélynyújtás, a

pályaválasztás segítése, kapcsolattartás, mindezek dokumentálása és az éves munkaterv megalkotása. A védőnő együttműködik az iskolaorvossal, előkészíti a vizsgálatokat és megszervezi a védőoltási kampányokat.

A 202/2024-es tanév során törvény által a vizsgálatra kötelezett osztályok a 2., 4., 6., 8. osztály volt, szűrésük és vizsgálatuk maradéktalanul megtörtént. Védőnői szűrések a jogszabályi protokoll szerint: vérnyomás, testmagasság, testtömeg mérés, a testi fejlettség, a tápláltsági állapot és a nemi fejlődés értékelése, a pszichés, motoros, mentális, szociális fejlődéssel kapcsolatos és más magatartásproblémák feltárása, a mozgásszervek (kiemelten a lábstatika és a gerinc-rendellenességek), az érzékszervek működésének vizsgálata történik, ezekhez a 4. évfolyamtól a pajzsmirigy tapintásos vizsgálata is csatlakozik. A 6. évfolyamban az előzőeken kívül megvizsgálják a színlátást is.

A 2023/2024-es tanévben életkorhoz kötött kötelező kampányoltásra kötelezettek a 6. és a 7. osztályos tanulók voltak. Szeptember hónapban a 6. osztályos tanulók MMR oltóanyaggal történő kanyaró-rubeola-mumpsz oltása, október hónapban a DTaP (diftéria-szamarkőhögés-tetanusz) oltás történt meg. Ugyancsak szeptemberben a 7. osztályos tanulók Engerix-B, B típusú májgyulladás elleni védőoltása zajlott le.

Tovább folytatódott az önkéntes alapon igénybe vehető HPV védőoltás, 2020. októbertől a 7. osztályos lányok mellett már a 7. osztályos fiúk is igényelheték. Ez az oltás is két részből áll, októberben, majd hat hónap múlva, áprilisban zajlanak az oltások.

A tanév során összesen 2 316 kötelező védőoltás beadása történt az általános iskolákban. A HPV oltást a jogosultak 59%-a igényelte (651 jogosult, 385 igényelte, fiúk 78,35 %-a, lányok 48,57 %-a), mely 16%-os csökkenést jelent az elmúlt tanévhez viszonyítva. Oltásmegtagadás 1 esetben történt, dTAP, Hepatitis B 1-2-t nem kapta meg. Népegészségügyi Osztály eljárást indított, pénzügyi bírság kiszabása mellett gyámhatósági eljárás is indult.

A védőnő feladatai a védőoltások kapcsán:

- szülők tájékoztatása, értesítése az oltásról
- oltási kiskönyvek összegyűjtése, átnézése
- oltóanyag rendelés, szállítás
- adminisztratív feladatok (védőoltási kimutató, kiskönyv, jelentés, rögzítés a számítógépes programban, OSZIR, EESZT)
- oltások előkészítése a beadásra
- oltás lebonyolítása
- oltás utáni ellátás, felügyelet

A védőnői gondozás, melyre akár egészségügyi, akár szociális ok miatt kerül sor, nagyon fontos eleme a mindennapi munkánkban. Ehhez elengedhetetlen a jó kapcsolat a szülőkkel, a gyermekekkel, a nevelőtestülettel, az orvosokkal és a szociális segítséget nyújtó szakemberekkel egyaránt. A jelzőrendszer tagjaként fontos szerepünk van a veszélyeztetettség felismerésében és a szükséges intézkedések megtételében. Itt a folyamat nem ér véget, hiszen a gyermekjóléti szolgálat munkatársaival, az iskolával és egyéb segítő szakemberekkel kell a továbbiakban arra törekednünk, hogy a gyermek veszélyeztetettségét csökkentsük.

A szűrések, gondozási csoportok nyilvántartása, a dokumentáció vezetése 2022. szeptember 1-től az IER KRÉTA iskola-egészségügyi programban történik.

Leggyakoribb gondozási csoportok:

- légzőszervi betegségek
- anyagcsere betegségek
- obesitas
- szív- és érrendszeri betegségek
- allergiás megbetegedések

- mozgásszervi betegségek
- érzékszervi betegségek
- idegrendszeri betegségek
- vesebetegségek

Iskolavédőnők 2024. évi munkájának összesített adatai:

Védőnői tevékenységben részesült tanulók száma		16 550 fő (+335)
Csoportos osztályvizsgálaton résztvevő tanulók száma		3 649 fő (+14)
Csoportos egészségnevelés	alkalmak száma	351 (+61)
	résztvevők száma	6 478 fő (+343)
Egyéni tanácsadás (fogadóóra)	száma/év	613 (+29)
	résztvevők száma	3 280 fő (-418)
Tisztasági vizsgálat	alkalmak száma	165 (-177)
	résztvevők száma	3 456 fő (+289)
Védőnői szűrések száma (12 féle szűrővizsgálat)	alkalmak száma	169 (-116)
	résztvevők száma	3 465 fő (-35)
Védőoltások száma		2 035 fő (-57)
Intézkedések		40 (+35)

Munkánk nagyon fontos és szép része az egyéni védőnői tanácsadás. A védőnői fogadóórák alatt és egyéb időpontokban is szívesen keresik fel a tanulók és szüleik is a védőnőt. Ez az idő ad lehetőséget a leletekkel kapcsolatos konzultációra, tanácsadásra, a terápiás vagy preventív teendők átbeszélésére, lelki bajok felfedésére és megoldására, továbbtanulással kapcsolatos kérdések tisztázására, egyebekre.

Ambuláns ellátásra valamilyen akut tünet miatt jönnek a tanulók a védőnőhöz. Leggyakrabban fejfájás, hasi fájdalmak, szédülés, rossz közérzet, hányás, hasmenés fordul elő. Sok esetben az alapos kikérdezés során kiderül, hogy a gyermek nem eszik reggelit, nem fogyaszt elegendő folyadékot, s ez bizony testi tünetekhez vezet. Nagyon fontos, hogy ilyenkor újból felhívjuk a figyelmét erre és a megfelelő életmóddal igyekezzünk megoldani a visszatérő problémát. Ennek a rossz szokásnak, „lustaságnak”, „szülői hanyagságnak” a megváltoztatása nem könnyű. Fertőző betegség gyanúja esetén fontos, hogy a gyermek mielőbb orvosi ellátásban részesüljön és mindent meg kell tenni a fertőzés továbbvitelének megakadályozására.

Az egészségnevelés, a primer prevenció és a védőnő fogalma összefonódik. Nagyon fontos szelete ez a munkánknak, szívesen vállalunk részt a tanulók egészségmagatartásának, egészségtudatos életmódjának kialakításában, fejlesztésében.

Az iskolák igényei szerint alakítjuk az egészségnevelési ütemtervünket. Vannak kötelezően megvalósítandó feladatok és persze ezek mellett sok-sok aktuális, vagy éppen az adott közösséget jobban érdeklő téma. Alsó tagozatban kiemelten fontos témák a helyes fogápolás, mindennapi tisztálkodás, balesetek megelőzése, egészséges táplálkozás. A serdülőkorról, annak változásairól már 4. osztálytól folyamatosan az életkornak megfelelően kell beszélnünk. A 6. osztálytól kezdődnek a szenvedélyek megelőzését célzó órák, különös tekintettel a dohányzásra, alkoholfogyasztásra, droghasználatra és újabban az energitalokra is. A nemiséggel, sexualitással, nemi úton terjedő betegségekkel kapcsolatban a 7-8. évfolyamos tanulóknak nyújtunk információt.

Érintett témák még:

- elsősegélynyújtás
- családi életre nevelés
- szűrővizsgálatok, oltások
- testmozgás fontossága
- allergiák

- személyes és társas kapcsolatok

Az egészségnevelési programok részben tanórai keretek között, részben tanórák után szakkörök formájában, szervezett egészségnapokon, sport napokon, nyári táborokban valósulnak meg. Gyakoriak a vetélkedők, melyek feladatait az egészség témaköreiben állítjuk össze a gyermekek életkorának megfelelően.

A 202/2024-es tanévben összesen 351 egészségfejlesztő órát tartottak a védőnők, melyeken a résztvevők száma 6 478 fő volt. Az igényelt egészségnevelő előadások száma minimálisan nőtt az előző évhez képest (+61 alkalom). Mindig igyekszünk megújulni, az adott témát több oldalról láttatni a gyerekeknek. Sokféle szemléltető eszköz áll a rendelkezésünkre (Dohányzó száj, Dohányzó Zsuzsi, fogsor fogkefével, részeg szemüveg, csecsemő-és felnőtt AMBU baba, oktató defibrillátor, sebimitáló készlet, drogprevenciós táska, fogamzásgátló táska, táplálkozási piramis, emlőd mulázs, here mulázs). Emellett igyekszünk lépést tartani a korrallal, így power point, prezi bemutatókat készítünk, plakátokat, kiállításokat tervezünk, új videókat, oktatófilmeket vetítettünk.

➤ *Ifjúsági védőnők 2024. évi munkájának összesített adatai:*

Az öt nagykanizsai középiskolában az iskola-egészségügyi tevékenységben részesült középiskolások száma a 2023/24-es tanévben: 2845 fő.

Az évről-évre csökkenő gyerekszám a létszámalapú finanszírozás miatt egyre nagyobb nehézséget okoz a teljes munkaidős foglalkoztatásban, így 2015-ben 1 ifjúsági védőnői álláshely megszüntetésre került.

A tanév során az iskolai munkát 4 főállású ifjúsági védőnő látta el egészségügyi szolgálati jogviszonyban.

Szakképző intézményeinkben 14 évtől 22 éves korig, illetve felnőttképzés is folyik, valamint a nyolcosztályos gimnáziumokban már a 11. életévtől gondozzuk a gyermekeket. Ez a széles korra vonatkozó sáv meghatározza feladataink sokrétűségét, úgymint

- egyeztetett munkaterv az iskolákkal
- IER KRÉTA iskolaegészségügyi program naprakész vezetése
- testnevelési csoportbeosztás előkészítése, vizsgálatok szervezése, lebonyolítása

- gondozási nyilvántartás vezetése
- szakmai alkalmassági vizsgálatok szervezése, lebonyolítása, adminisztrálása, jelentése
- szükség szerint tisztasági vizsgálatok lebonyolítása, jelentése
- kisgimnáziumban védőoltások szervezése, lebonyolítása, dokumentálása
- étkeztetés ellenőrzése (büfé, menza)
- munkavédelmi szemle
- elsősegélyládák ellenőrzése, feltöltése
- fogászati szűrővizsgálati terv készítése, vizsgálatok koordinálása
- osztályvizsgálatok szervezése, lebonyolítása, adminisztrációja
- szűrővizsgálatok elvégzése (súly, magasság, vérnyomás, látás, hallás, színlátás, golyva, mozgásszervi, mentális állapot)
- beiskolázás előtti alkalmassági vizsgálat
- egészségfejlesztés (órák, tanácsadás, kiscsoportos beszélgetések, rendezvények szervezése, aktív részvétel az iskola életében)
- ambuláns ellátás, elsősegélynyújtás
- mentális gondozás
- jelentések készítése: KSH, Népegészségügyi Osztály, szakfelügyelő védőnőnek, iskoláknak, munkáltaónak, mentor védőnőnek

Ifjúsági védőnők 2024. évi munkájának összesített adatai:

Védőnői tevékenységben részesült tanulók száma				19 646 fő (+5627)
Csoportos osztályvizsgálaton résztvevő tanulók száma				14 043 fő
Csoportos egészségnevelés	tanítási időben	alkalmak száma		552 (+155)
		résztvevők száma		10 475 fő (+1452)
	tanítási időn kívül	alkalmak száma		262 (+177)
		résztvevők száma		5 464 fő (+6746)
	összesen	alkalmak száma		814 (+332)
		résztvevők száma		15 939 fő (+5634)
Egyéni tanácsadás (fogadóóra)	száma/év	alkalmak száma		671 (+37)
		résztvevők száma		1 652 fő (-929)
Védőnői szűrések száma (12 félé szűrővizsgálat)		alkalmak száma		97 (-70)
		résztvevők száma		1 646 fő (-243)
Tisztasági vizsgálat				348 fő (+104)
Védőoltások száma				281 fő (-12)
Intézkedések				95 (+69)
Ellenőrzési alkalmak száma (iskolai helységek, étkeztetés higiéné)				25 (+3)

A számokból jól látszik, hogy a törvény által előírt, kötelezően megvizsgálandó gyermekek számához képest lényegesen több a megvizsgált tanulók száma. A védőnők fontosnak tartják, hogy ne csak kétfévente, hanem minden tanévben találkozzanak a fiatalokkal, így jobban követhető testi-lelki állapotváltozásuk. Ezáltal közvetlenebbé válik a kamaszokkal a kapcsolat, szívesebben osszák meg gondolataikat, problémáikat a védőnővel.

Az egyéni tanácsadás egyrészt az önálló védőnői fogadóórán, másrészt az ún. tini-tanácsadáson biztosított. Az önálló védőnői szűrővizsgálatok is lehetőséget biztosítanak a problémák bizalmas megbeszélésére. Fontos a diákokkal való négy szemközti beszélgetés,

hiszen a szülők lelki válsága egyre mélyebben sújtja a gyermekeket, nincs idő a beszélgetésre, a szülői odafigyelésre, így számukra a mentőövet gyakran a védőnő jelenti.

A védőnő egészségnevelési munkája során kötelező és ajánlott témákat dolgoz ki és prezentál. Ilyen kötelező téma a here és az emlő önvizsgálata a 11. évfolyamon. A további témák kidolgozása a védőnő ajánlása, illetve az iskola igénye szerint történik. Egészségfejlesztési munkánk szervesen kapcsolódik az iskolák egészségnevelési programjához. Beszélünk az egészséges táplálkozásról, személyi higiénéről, pubertáskori változásokról, szexualitásról, párválasztásról, fogamzásgátlásról, abortuszról, szexuális úton terjedő betegségről (kiemelten a HPV és AIDS), lelki egészségről, egészségkárosító magatartásformákról (dohányzás, alkoholfogyasztás, energitalok, drog), iskolai zaklatásról.

Ifjúsági – iskolavédőnők részt vettek:

- Véradás szervezésében
- Elsősegélynyújtóverseny felkészítés
- Csecsemő és kisdagondozási versenyfelkészítés
- Pedagógiai versenyfelkészítés
- Kortárs oktatók segítése, Kortárs képző tábor éjszakai túra
- Nő az egészségért Mentor programban való részvétel (Irány az egészség középiskolai program)
- Útvesztők-útkeresők bűnmegelőzési akadályverseny 9-10. évfolyamosoknak
- „HIV-AIDS prevenció (TOTO-óvszer)
- Nett-fitt programban való együttműködés
- „Mellrák fórum” – daganat prevenció
- „Ne gyűjts rá” hét – kiállítás, előadás, interaktív óra rajzolással
- „Sportos szív kiállítás”
- „Fenntarthatósági témahét” – egészséges életmód kiállítás
- „Káros szenvedélyek kiállítás”
- COVID kérdezz-felelek”
- „Ragyogó mosoly” fogprevenciós programban részvétel
- Erzsébet tábor
- Kisinas tábor
- Fogynépszerűség, másság, tolerancia kiállítás
- Miklósfai egészségnap
- Dolgozók egészségnapja (Zsigmond Vilmos Szakképző Iskola)
- Palini Általános Iskolában egészséghónap
- Palini Általános Iskolában „Szülők Akadémiája” rendezvénysorozaton védőnői előadások serdülőkor elhízás, anorexia, bulímia témában
- Diáknapi
- DÖK nap
- Sportnap
- „Thúry Iskola dolgozóinak egészségéért” program
- Beiskolázási nyílt nap PAV tanácsadás
- Pályaválasztási Nap Hevesi Ált. Iskola
- Iskolai rendezvényeken egészségügyi felügyelet biztosítása
- Tanulmányi kirándulás Budapest (Body kiállítás, ELTE Természettudományi Múzeum, Richter Gedeon Gyógyszergyár)
- Belső audit
- Minőségirányítási külső audit

Területünkön a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kara két kihelyezett tagozatának (Kaposvár, Szombathely) és a Semmelweis Egyetem védőnő hallgatói töltötték kötelező szakmai gyakorlatukat.

A folyamatos szolgáltatás biztosítása érdekében az elavult, tönkrement berendezések, használati tárgyak cseréje folyamatosan történik.

Szakmai továbbképzések biztosítása, helyi szervezésben, megyei, illetve országos szervezésben megoldott, valamennyi védőnő rendelkezik az önálló egészségügyi tevékenység végzéséhez szükséges szakmai továbbképzéssel.

Legfontosabb továbbképzések 2024-ean:

- Szakmaközi megbeszélések – Család és Gyermekjóléti Központ
- Szakdolgozók az egészségügy különböző szintjein - MESZK
- Havi védőnői továbbképzés
- Mentor védőnői értekezlet
- Tanévnyitó – Iskolaegészségügyi Továbbképző Konferencia
- Te Tud(dl) online képzés
- FastHeroes (Mesehősök) online képzés
- Női egészség – Richter
- Budapest Pesti Ferences Rendház Emberi Méltóság Stratégia Segítő Háló szakmai nap – Pornográfia, függőség megelőzés, edukáció
- Iskola-egészségügyi Továbbképző Tanfolyam
- Fogamzásgátlás és serdülőkori szexualitás Richter Gedeon Nyrt.
- Szakmai Nap a Digitalizáció hatásairól
- Védőoltási Konferencia Budapest
- Kötelező szakmacsoportos továbbképzés – A stressz és kezelési lehetőségei
- Megyei Védőnői Továbbképző Napok – Online világ veszélyei a gyerekek lelki fejlődésére
- Neveléstudományi Konferencia – érzelmi nevelés, élménypedagógia
- „Fejleszt vagy rombol?” – digitalizáció hatása a gyermekek kognitív és nyelvi fejlődésére
- Serdülőkorúak testi-lelki egészsége – Konferencia Budapest

Anyatejgyűjtő állomás

Annak érdekében, hogy a csecsemők a lehető legegészségesebben kezdhessék életüket, a WHO, az UNICEF és a legtöbb egészségügyi szervezet világszerte azt javasolja, hogy a csecsemők hat hónapos korig kizárólag anyatejet kapjanak.

Az anya-, gyermek- és csecsemővédelem keretén belül, a Petőfi u. 5. szám alatt működik az anyatejgyűjtő állomás, melynek feladata a felesleges anyatej összegyűjtése és az anyatejes táplálás igény szerinti biztosítása a hatályos jogszabályok figyelembevételével azon újszülöttek és csecsemők számára (8 hónapos korig) akik valamilyen oknál fogva egyébként nem jutnának anyatejhez. A folyamatos ellátás a szombati, vasárnapi és ünnepnap nyitvatartással biztosított. Az anyatej ellátás az egészségbiztosítás természetbeni ellátása, a csecsemőnek járó egészségügyi szolgáltatás. A térítésmentes anyatejellátásra jogosultak körét a kötelező egészségbiztosítás keretében járó anyatejellátás feltételeiről szóló 47/1997. (XII.17.) NM rendelet határozza meg. Anyatejet a házi gyermekorvosnak vényre és anyatejes javaslatra kell felírnia az anyatej társadalombiztosítási támogatás alapját képező áráról, valamint a támogatás elszámolásának módjáról szóló 8/2002. (X.4.) ESZCSM rendelet értelmében. Egy liter anyatej 5.400 Ft, amely adómentes jövedelem az anyatejadó anyáknak, ugyanakkor ingyenes a rászorulóknak számára. A leadott anyatej mennyiségének megfelelő összeget, a hónap végi elszámolást követően, a NEAK utalja az anyukának, az általa megjelölt formában.

A feladatot 1 fő nyugdíjas védőnő 8 órában látja el. Hétvégi anyatejgyűjtést 2 védőnő végzi, felváltva. Az anyatej napi begyűjtése minden reggel (7.30 – 8.30 között) hűtőtáskában szállítva, gépkocsival, az anyatejgyűjtő állomás munkatársa által történik.

Gondoskodunk arról, hogy az anyatejet adományozó a közegészségügyi jogszabályok rá vonatkozó feltételeinek betartását hitelt érdemlően igazolja. A begyűjtött anyatejet pasztörizáljuk és a megfelelő hőfokon tároljuk. Ellenőrizzük a leadott anyatej mennyiségét és minőségét, szűrőpróbaszerűen a leadott tej valóságát.

2024. évben a begyűjtött anyatej mennyisége 137 l és 365 ml volt és 6 édesanya segítségével 9 csecsemő jutott anyatejhez. A leadott mennyiség jelentősen nőtt az előző évhez viszonyítva. Tavaly decemberben megállapodást kötöttünk a Kanizsai Dorottya Kórházzal, amelynek értelmében a főlegyes anyatejet átadjuk az Újszülött Osztály részére.

2016-ban beszerzett új gépek segítségével (pasztörizáló, hőlégenderelizáló, számítógép) nagyobb hatékonysággal és megbízhatósággal üzemel az állomás. Komfortosabb munkavégzést tesz lehetővé a beszerzett mosogatógép. Saját forrásból megvalósult az épület külső szigetelése is, megszüntetve a folyamatos beázást, valamint a teljes bútorcsere.

1 fő 4 órás egészségügyi szolgálati jogviszonyban lévő és 1 fő nyugdíjas takarítónő látja el három telephelyünk takarítását. Négy telephely takarítását és a fogászati ügyelet hétvégi takarítását vállalkozóval kötött szerződés alapján oldjuk meg.

Egészségügyi Alapellátási Intézmény

Intézményünk 2001-ben minőségirányítási rendszer működtetése mellett kötelezte el magát és 2001 novemberében sikeres tanúsítási audit után megkapta az MSZ EN ISO 9001:2001 (ISO 9001:2000) minősítést. 2009-ben áttért az MSZ EN ISO 9001:2009 szabvány előírásainak megfelelő követelményrendszer működtetésére, és 2013-ban a fogszabályozás is bekerült a tanúsított egységek közé. 2017-ben pedig áttért az ISO 9001 Minőségirányítási rendszerek, követelmények nemzetközi szabvány új változatára az ISO 9001:2015-re. A tanúsítvány érvényességének fenntartásához a Magyar Szabványügyi Testület, mint tanúsító cég évente legalább egy alkalommal felügyeleti auditot tart az irányítási rendszer megfelelő működésének ellenőrzésére. Az okirat érvényességének megújítására háromévente kerülhet sor kétnapos okiratmegújító audit keretében.

2024. december 16-17-én 1 auditor közreműködésével sikeresen lezajlott a második felülvizsgálati audit, így a Magyar Szabványügyi Testület az 503/0723(7) számú tanúsítási okiratunk érvényességét fenntartja. A soron következő okirat megújító audit várható időpontja: 2025. október.

Az audit mintavétellel, megfigyeléssel, interjúkészítésével, és a megfelelő dokumentumok felülvizsgálatával történt, az auditált helyszínek az igazgatás mellett a 11-14--17-20-21 sz. Felnőtt Háziorvosi Szolgálatok, 2,7 számú Fogászati Szolgálatok, Fogászati Röntgen, Fogszabályozás, Anyatejgyűjtő Állomás, Ifjúság-orvosi, Ifjúsági védőnői Szolgálatok voltak.

Az audit során megállapításra került, hogy a folyamatok megvalósítása és azok dokumentálása megfelel és összhangban van az új szabvány követelményeivel. Kifejezett erősségként értékelték az intézményvezető és a minőségirányításban résztvevő munkatársak elkötelezettségét a rendszer folyamatos fejlesztése iránt, az infrastruktúra fejlesztését, a szabályozó dokumentumok színvonalát, a belső audit folyamatát, a betegelégedettségi vizsgálatokat, a szervezeti és egység minőségcélok előremutató célkitűzéseit, a háziorvosi praxisokban, ifjúságorvosi rendelőkben a betegellátási/gondozási folyamat példás dokumentáltságát, a praxisközösségek fejlett műszerezettségét és hatékony szűrési/gondozási tevékenységét.

A szolgáltatás természetéből adódóan, a vevővel (beteg, gondozott) való személyes kapcsolat képezi a tevékenységünk lényegét. Azt, hogy itt valóban a vevő áll a központban bizonyítja, hogy 2024-ben mindössze egy kormányhivatali megkeresés érkezett, amely a fogászati ügyeleti

ellátást érintette. 2024. január 17-én érkezett Intézményünkhöz a Zala Vármegyei Kormányhivatal Nagykanizsai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály ZA-04/NEO/0101-3/2024 számú megkeresése, amely szerint osztályukra 2024. január 16-án lakossági bejelentés érkezett, mely szerint a nagykanizsai fogászati ügyeleti ellátás 2024. január 14-én sem személyesen, sem telefonon nem volt elérhető a betegek számára. Az Intézmény működteti a fogászati ügyeletet, melynek ellátási területe Nagykanizsa és 75 társult település lakosságára terjed ki. Az ügyeleti ellátásba a nagykanizsai és az igénybe vevő települések fogorvosai vesznek részt asszisztensükkel együtt, az Intézmény által elkészített beosztás alapján. A 2024. év I. félévére vonatkozó beosztást minden érintett 2023. október 18-án megkapta. A vizsgálat során kiderült, hogy a kérdéses hétvégén a beosztás alapján ellátásra kötelezett külsős orvos elfelejtette, hogy ügyelnie kellene. Írásbeli figyelmeztetésben részesült, a betegtől elnézést kértünk, és a hasonló esetek elkerülése érdekében a jövőben az érintettek figyelmét pénteken felhívjuk a hétfégi ügyeleti kötelezettségre.

Az intézmény alaptevékenysége, hogy koordinálja az egészségügyi alapellátáshoz tartozó szolgálatok munkáját, szervezi és irányítja azok diagnosztikai és terápiás eszközparkjának fejlesztését, a gazdálkodó szervén keresztül beszerzi az egészségügyi gépeket, eszközöket, megszervezi az ügyeleti ellátás rendjét, részt vesz az alapellátás költségvetésének tervezésében, elkészítésében. Szervezi és kivitelezzi az Intézményhez, mint munkáltatóhoz tartozó bér és munkaügyi, szakmai feladatainak végrehajtását segítő szolgáltató tevékenységet.

Szakmai tevékenysége az alapellátás területén felmerülő, megoldásra váró problémák, élethelyzetek széles spektrumára terjed ki, úgy, hogy a település valamennyi korcsoportja számára alternatívát kínál.

2024. évben feladataink:

- Személyzeti anyagok (kinevezés, átsorolás, munkaviszony létesítés, megszüntetés elkészítése).
- MÁK: változóbérek (helyettesítés, megbízási díjak), nem rendszeres juttatások (étkezési hozzájárulás, bérlet, egyszeri juttatás, preventív ellátás díjazása, saját gépkocsi elszámolás útnyilvántartás alapján), távollétek jelentése, táppénzjelentés, adózással kapcsolatos teendők.
- Gépkocsi elszámolás: gépkocsi menetlevél kiadás, ellenőrzés, üzemanyag elszámolás,
- Számlák ellenőrzése, utalásra előkészítése.
- Szigorú számadású nyomtatványok vezetése.
- Leltározás, leltárnyilvántartások, állományba vételi bizonylatolás.
- Előírt nyilvántartások vezetése, adatszolgáltatási kötelezettség teljesítése
- Az egészségügyi szakmai tevékenység ellátásához szükséges anyag és eszközbiztosítás
- A vállalkozó háziorvosok, fogorvosok felé az energia, közmű és egyéb szolgáltatások kiadásainak szerződés szerinti tovább számlázása, a követelések behajtása
- A több szakfeladatot, tevékenységet érintő közmű, energia és szolgáltatási számlák megosztása költségviselők szerint
- A vidéki önkormányzatok által megállapodásban vállalt fogászati hozzájárulások teljesítésének folyamatos ellenőrzése, beszédése
- Az orvosi rendelők magánrendelési célú igénybevételének szerződéseinek elkészítése, felülvizsgálata, szükséges módosítások elvégzése
- Minőségirányítási rendszer felügyelete, eljárási rendek, utasítások, szabályzatok felülvizsgálata, auditok lebonyolítása, vezetői feladatok koordinálása.
- Önkormányzati oltási program koordinálása
- Felújítási - karbantartási terv készítése, leadása Vagyongazdálkodási és Városüzemeltetési csoport, VGZrt részére. A Munkák lebonyolításában segítségnyújtás.
- Rendezvények, programok, továbbképzések szervezése, lebonyolítása
- Szűrővizsgálatok szervezésében, lebonyolításában segítség nyújtás a Kormányhivatal Népegészségügyi Osztálya részére.

- Pályázatok előkészítésében és lebonyolításában közreműködés
- Megüresedett háziorvosi/fogorvosi körzetek működtetése.

Külső és belső ellenőrzések

2024-ben 2 db külső fél általi ellenőrzés történt. A Zala Vármegyei Rendőr-Főkapitányság Igazgatásrendészeti Osztálya az Intézmény által működtetett 14. számú felnőtt háziorvosi körzetben szabályszerűségi ellenőrzést végzett a fokozottan ellenőrzött szerekkel kapcsolatban. Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy rendészeti szempontból a fokozottan ellenőrzött szerekkel kezelt betegek nyilvántartása megfelelő, az ellenőrzés jogsértést nem tárt fel. Az orvosi táska, rendelő készletében ellenőrzött szer nincs.

A Zala Vármegyei Kormányhivatal Nagykanizsai Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya 2024. november 25. és 2024. december 15. között a főállású iskola-védőnői körzetekben tartott törvényességi és szakszerűségi ellenőrzést a személyi és tárgyi minimumfeltételek meglétének vonatkozásában. Az ellenőrzés hiányosságot nem tártak fel, intézkedésre nem volt szükség. Belső ellenőrzés nem történt.

Önkormányzati oltási program

Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 2016. február 29-i soros közgyűlésén döntött arról, hogy önként vállalt feladatként támogatja a Nagykanizsán bejelentett lakóhellyel, ennek hiányában bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező és életvitelszerűen a városban lakó, a tárgyévben 6-32 hetes korú kisgyermekek részére a Rotateq nevű, rotavírus elleni ötkomponensű, három részoltásból álló, szájon át adandó védőoltást.

A rotavírus világszerte a hasmenéssel, hányással járó gyermekkori megbetegedések vezető kórokozója, amelyben 5 éves életkoráig szinte kivétel nélkül minden csecsemő megbetegszik.

A hat és huszonnégy hónapos kor közötti kisbabák a legveszélyeztetettebbek, és ebben a periódusban fordul elő a legtöbb rotavírus fertőzés. Minél fiatalabb a baba, annál nehezebb a folyadékpótlás, és a hirtelen folyadékvesztés (láz, profúz hányás, hasmenés akár naponta 8-20-szor) már néhány órán belül kiszáradáshoz vezethet.

A védőoltás fájdalommentesen szájon át adandó, a teljes védettség kialakulásához három adagot kell beadni, 6 (legkésőbb 12 hetes kortól) 32 hetes korig, minimum 1 hónapos időköz betartásával. Az optimális adagolási séma 2-3-4 hónapos korban szájon át (3oltás/fő). A kötelező oltásokkal együtt is beadható.

Az önkormányzat térítésmentesen biztosítja a 3 db részoltásból álló oltási sorozat 2. és 3. oltását az alábbi feltételek fennállása esetén:

- az első oltás beadásánál a gyermek nem töltötte be a 12 hetes kort,
- a szülő/törvényes képviselő a gyermek nagykanizsai lakcímét és életvitelszerű tartózkodását a területi védőnőnek a gyermek gondozásáról szóló nyilatkozatával igazolja,
- az oltás beadásának nincs kontraindikációja, amit az oltást beadó házi gyermekorvos igazol,
- a szülő/törvényes képviselő az előírt formanyomtatványon hozzájárul az oltás beadásához, és vállalja az 1. oltás vény ellenében történő kiváltását, beadatását

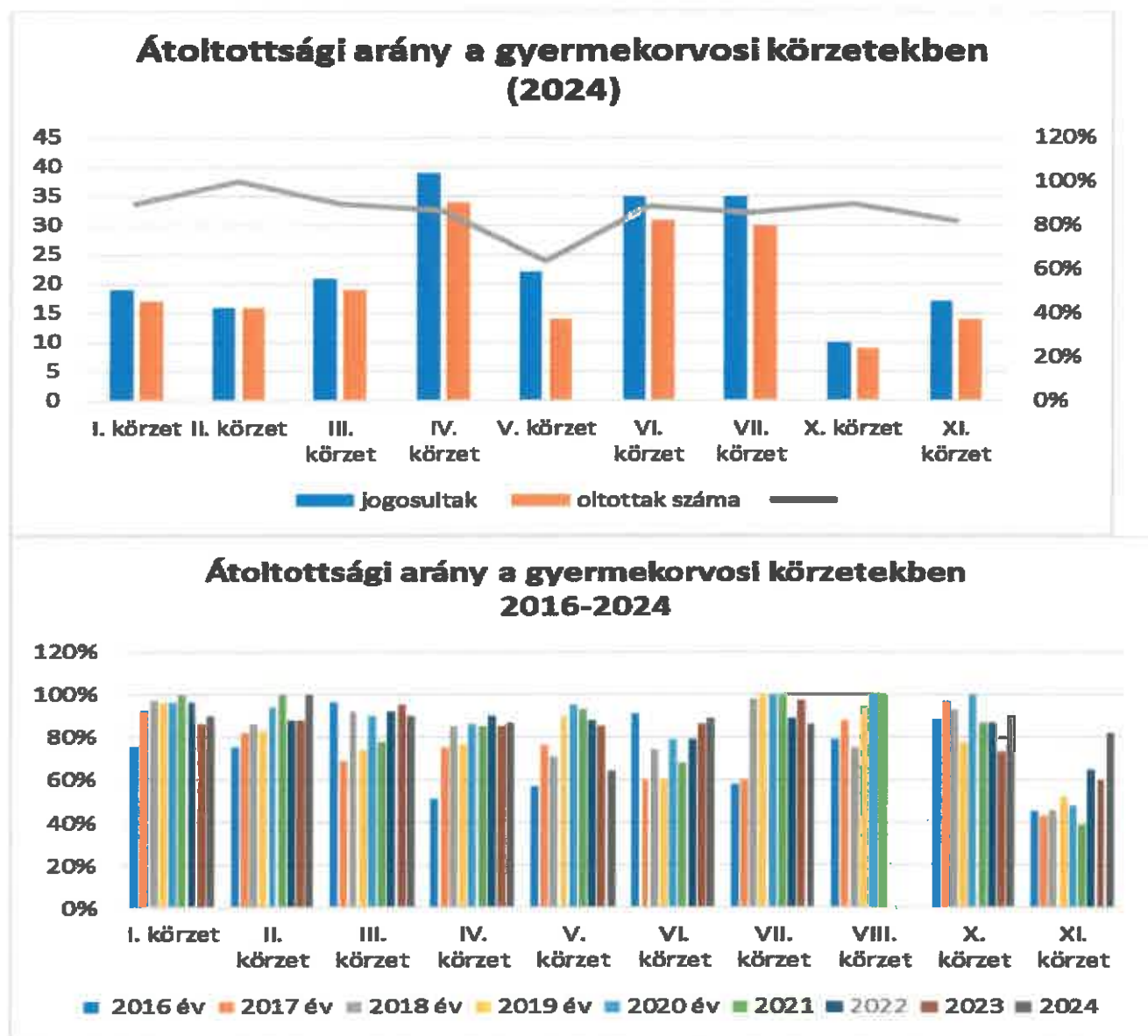
Az oltás beadása iránti igényt az Egészségügyi Alapellátási Intézményhez kell benyújtani, az oltóanyag beszerzése, az oltással kapcsolatos feladatok megszervezése, lebonyolítása szintén a mi feladatunk. Az oltás beadását térítésmentesen a házi gyermekorvosok végzik.

Egy db oltóanyag egységára bruttó 9.483,6 Ft (az egységár 2017. évhez képest bruttó 2.213 Ft-al csökkent).

2024. évben 302 db oltóanyag került megrendelésre, bruttó 2 864 404 Ft összegben. Az oltások beadása folyamatos, ahogy a csecsemők elérik az oltás beadásához előírt kort. A 2024. decemberben születettek április-május hónapban fogják megkapni a 3. részoltást.

A házi gyermekorvosok adatai alapján 2024-ben a 9 körzetben az oltásra jogosult csecsemők száma 223 (-24) volt, melyből 191 igényelte, ez 85,65 %-os átoltottságot jelent, mely megegyezik az előző évi adattal. Ez nagyon jó arány, hiszen az országos tapasztalatok szerint a jelenlegi támogatási forma mellett reálisan maximum 60%-os átoltottság várható.

Az alábbi diagramon körzetenként látható az átoltottsági arány.

	2016 év	2017 év	2018 év	2019 év	2020 év	2021 év	2022 év	2023 év	2024 év
I. körzet	75%	92%	97%	96%	96%	100%	96%	86%	90%
II. körzet	75%	82%	86%	83%	94%	100%	88%	88%	100%

körzet									
III. körzet	96%	69%	92%	74%	90%	78%	92%	95%	90%
IV. körzet	51%	75%	85%	77%	86%	85%	90%	85%	87%
V. körzet	57%	76%	71%	90%	95%	93%	88%	85%	64%
VI. körzet	91%	60%	74%	60%	79%	68%	79%	86%	89%
VII. körzet	58%	60%	98%	100%	100%	100%	89%	97%	86%
VIII. körzet	79%	88%	75%	94%	100%	100%			
X. körzet	88%	96%	93%	78%	100%	87%	87%	73%	90%
XI. körzet	45%	43%	46%	52%	48%	39%	65%	60%	82%

Az elmúlt nyolc év eredményei alapján, fenti diagramon látható, hogy 2016 évhez viszonyítva szinte valamennyi körzetben nőtt az átoltottság. Idén a legkisebb oltási kedv az V. körzetben volt tapasztalható, viszont a XI. körzetben viszont 22%-al nőtt az átoltottság a tavalyi évhez viszonyítva, 2016-hoz viszonyítva pedig 37%-al. A növekedésben valószínűleg szerepet játszott, hogy többéves helyettesítés után végre állandó gyermekorvosa van a körzetnek.

Legfontosabb rendezvények

A Rendőrség és az Egészségügyi Alapellátási Intézmény szervezésében 2023. június 23-29. között idén is megrendezésre került Sármelléken a **kortárssegítő képző tábor**. A táborban 24 fő, 8. és 9. évfolyamos középiskolás fiatal vett részt. Az egy hetes program vizsgával zárult, ahol a fiatalok az előadásokon kapott információkat adták vissza. Az itt képzett kortárs-segítőket az év folyamán a védőnők gyakran igénybe vették a felvilágosító munkához.

A fiatalok többek között drogprevenációs előadásokat is tartanak kortársaiknak a középiskolákban, illetve az általános iskolákban.

2024. 06. 26-án a nagykanizsai alapellátásban dolgozó egészségügyi dolgozók részére **Semmelweis Napi ünnepséget** tartottunk a Honvéd Casino tükörtermében. A műsorral egybekötött ünnepségen 7 fő orvos, ápoló, védőnő munkáját köszöntük meg, A rendezvény keretében köszöntünk el az évben nyugdíjba vonult kollégáktól is.

Az egészségügy átszervezése és a területi védőnők Zala Vármegyei Szent Rafael Kórház általi átvétele miatt a **Szoptatás Világnapjához** kapcsolódó rendezvény 2023-ban kimaradt, de 2024-ben a Zala Vármegyei Szent Rafael Kórház engedélyével, a területi védőnőkkel együttműködve ismét sikerült megszerveznünk a rendezvényt. A rendezvénynek 2024. augusztus 29.-én 9.30 – 13.00 óra között a Medgyaszay Ház adott otthont.

Rendezvényünkre minden kedves látogatót vártunk, viszont minden területi védőnői körzetből külön meghívtuk azokat az édesanyákat csecsemőjükkel együtt, akik 6 hónapig kizárólag anyatejjel táplálták gyermeküket.

73 édesanya írta alá a vendégkönyvet, de ténylegesen többen voltak, hiszen édesapák, nagyszülők, nagyobb testvérek is elkísérték őket.

Kéthelyiné Dr. Hans Katalin házi gyermekorvos, Lőrincz Ildikó klinikai szakpszichológus, Vighné Mátés Tímea DSGM-szakgyógytornász, Szűcs Petra dietetikus, Preksenné Paizs Alexandra

gyógytornász tolmácsolásában rövid szakmai előadásokat hallhattak „Zárjuk be a szakadékokat – Szoptatástámogatás mindenkinek”, „A digitális világ veszélyei – a digitális eszközök hatása a gyermekekre”, „Táplálkozási ajánlások a szoptatás idejére”, „Egészséges gyermekláb – a jó gyermekcipő” és „A mozgás szerepe a várandósság alatt és a szülést követően” címmel. Az anyukák néhány mondatban hallhattak a babamasszázs szoptatásra gyakorolt jótékony hatásáról is és lehetőség volt a kipróbálásra is, valamint elsősegély bemutató után gyakorolhatták az újraélesztést. A közönség megismerhette Diót és Samuelt a két terápiás kutyát és a gyermekek gyógypedagógiai fejlesztésében betöltött szerepüket. Az előadáson túl egészségügyi szűrővizsgálatok, tanácsadások (fogápolási, önvizsgálati módszerek, családtervezés, pszichológiai, mozgásfejlődés), babamasszázs, masszázs, elsősegély bemutató, termékbemutatók várták a résztvevőket. A kicsiket játszóház, arcfestés, lufihajtogatás, csillámtetoválás várta. A műsorról a Mesebőrönd Társulat és a Szan-Dia Sport Club táncosai gondoskodtak.

2024. évi tárgyi eszköz beszerzés

2024. évi fejlesztési és karbantartási beszerzések a védőnői szolgálatok, háziorvosi szolgálatok, fogászati ügyelet, anya- csecsemővédelem, ifjúság-egészségügyi, fogorvosi szolgálatok részére:

Védőnők részére

- 1 db személymérleg
- 1 db szűrő audiométer
- 2 db vérnyomásmérő

14. Háziorvosi körzet

- 1 db klímaberendezés
- 1 db vizsgálóasztal
- 1 db irodaszék
- 1 db vérnyomásmérő
- 1 db vércukormérő
- 1 db orvosi táska
- 1 db othoscop

1. Gyermekorvosi körzet

- 1 db hűtőszekrény
- 2 db pelenkázó asztal

Fogászat

- 1 db laborszék
- 1 db asztali telefon
- 1 db iroda szék

6. Háziorvosi körzet

- 1 db LED monitor
- 1 db számítógép
- 1 db nyomtató
- 1 db szkennel
- 1 db fénymásoló
- 1 db klímaberendezés
- 2 db irodai szék
- 1 db mikrohullámú sütő

- 1 db asztali lámpa

Igazgatás

- 1 db nyomtató

A beszámoló a főbb tevékenységeket tartalmazza, természetesen a napi zavartalan működéshez szükséges minden anyag, kisebb eszköz, beszerzésre került.

Az intézmény 2024. évi költségvetését Nagykanizsa Megyei Jogú Város Közgyűlése 2/2024. (III.12.) számú rendeletében 506 172 eFt bevételi és kiadási összegben hagyta jóvá. A bevételekből az önkormányzati támogatás összege 23 115 eFt, támogatásértékű működési bevétel 429 514 eFt volt.

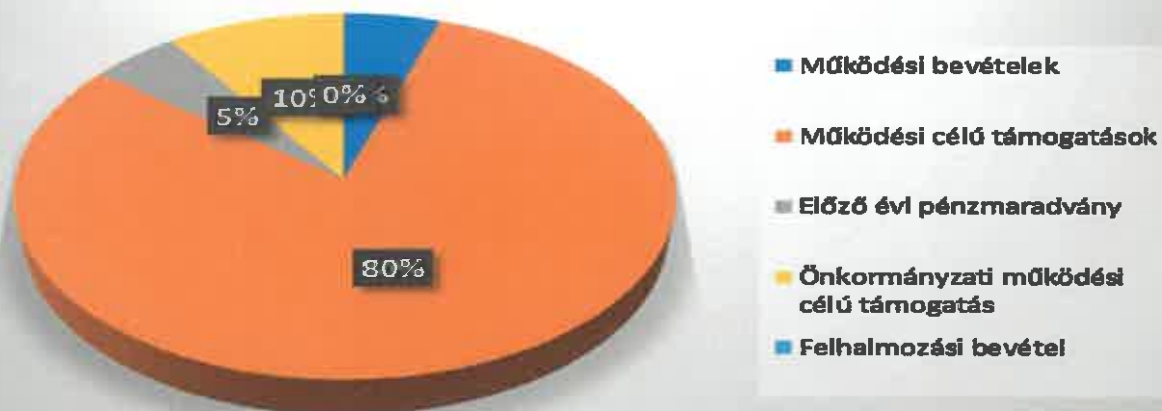
Saját hatáskörű és felügyeleti szervi előirányzat módosítással 2024. évi módosított előirányzatunk 450 090 eFt volt, mellyel szemben a tényleges teljesítés 450 089 800 Ft, melynek főbb bevételek szerinti részletezését az alábbiakban mutatjuk be.

Bevételi előirányzatok teljesítése 2024. év (Ft)

Bevételek	Módosított előirányzat	Teljesítés
Működési célú támogatások bevételi államháztartáson belül (NEAK finanszírozás)	450 090 000	450 089 800
Eikülönített állami pénzalapból	0	0
Helyi Onk.és költségvetési szerv. Működési c.tám. bevétele	0	0
Működési célú támogatások AHT-n belülről összesen:	450 090 000	450 089 800
Működési bevételek	28 592 000	28 591 058
Felhalmozási bevételek	0	0
Műk.célú átvett pénzeszközök	100 000	100 000
Költségvetési bevételek összesen :	478 782 000	478 780 858
Működési támogatás	54 118 000	43 995 880
Előző évi pénzmaradvány	26 945 000	26 945 244
Finanszírozási Bevételek	81 063 000	70 941 124
BEVÉTELEK ÖSSZESEN:	559 845 000	549 721 982

A táblázat adataiból látható, hogy a bevételi előirányzatok teljesítése 98,2 %-os. A pénzmaradvány az intézmény NEAK támogatásának maradványa, mely az 1997. évi LXXXIII tv. alapján csak az egészségügyi alapellátási feladatok ellátására használható fel.

2024. évi bevételek megoszlása forrás szerint

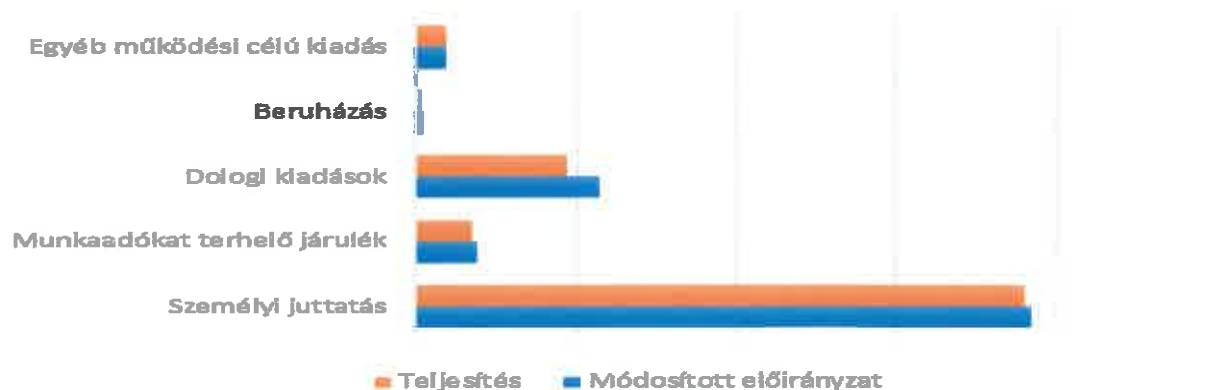

Kiadási előirányzatok teljesítése 2024. év (Ft)

Kiadások	Módosított előirányzat	Teljesítés	Maradvány
Személyi juttatás	384 480 000	379 891 305	4 588 695
Munkaadókat terhelő járulékok	37 745 000	35 460 593	2 284 407
Dologi kiadások	113 736 000	94 131 376	19 604 624
Beruházás	4 759 000	3 128 371	1 630 629
Egyéb működési célú kiadások	19 125 000	19 125 000	0
KIADÁSOK ÖSSZESEN:	559 845 000	531 736 645	28 108 355

Az Intézmény 2024. évi módosított kiadási előirányzata 559 845 eFt volt, mellyel szemben tényleges kiadások 531 736 645 Ft összegben teljesültek. Kiadási csoportok szerinti bontásban a tényleges teljesítés az alábbiak szerint alakult:

2024. évi kiadások megoszlása

Összességében megállapíthatjuk, hogy az intézmény gazdálkodása 2024-ben kiegyensúlyozott volt, a kiadások tényleges pénzügyi teljesítése 94,97 %-on teljesült. A gazdálkodási feladatokat jelenleg két gazdasági ügyintéző, illetve a Polgármesteri Hivatal illetékes szakemberei együttműködésben végzik.

Összegzés

Intézményünk 2021. március 1-ől az egészségügyi szolgálati jogviszony hatálya alá tartozó egészségügyi szolgáltatóként működik. A rendelkezés pozitív hozadéka volt, hogy 2021. január 1-jétől a védőnők mellett valamennyi szakdolgozó és az intézményvezető is bekerült az egészségügyi bértábla hatálya alá, így megszűnt az alapellátás és szakellátás közötti különbség, valamint a két különböző bértábla alkalmazása miatti feszültség. Ugyanakkor az intenzív orvosi béremelés felborította az egyéb szakemberek és az orvosok közötti sok évtizedes arányokat, így mindenképpen megoldásért kiáltott a szakdolgozók, valamint a műszaki-gazdasági területen lévő kollégák bérrendezése is. A szakdolgozók bérfejlesztése is elindult júliusban, mely most márciustól folytatódik a korábbi bértábla jelentős átalakítása mellett. Egy új, 5 fizetési osztályt tartalmazó sávós bértábla került bevezetése. Az 5 fizetési kategórián belül a dolgozót – az ellátott szakterületnek, valamint munkakörnek megfelelően – alap vagy kiemelt kategóriába kell besorolni. A kiemelt szakterületek és a munkakörök listáját kormányrendelet tartalmazza. Az új bértábla minimum és maximum összegei között a munkáltató állapítja meg a béremelés mértékét, Különösen öröm, hogy a béremelés az egészségügyben dolgozó kollégákat is érintette, júliustól egységesen bruttó 57.600 Ft összegű emeléssel, mely 2024. március 1-től 84.100 Ft-ra emelkedik.

A szakemberhiány Nagykanizsán is érezteti hatását. Aggodalomra ad okot, hogy a háziorvosok mellett már az egészségügyi szakdolgozók átlagéletkora is 57 év, és a dolgozók 74%-a az 50-69-es korosztályba tartozik. Jelenleg még nincs számszerű hiány, de a nyugdíjas korúak majd egyszerre fognak felállni, jelentős ellátási problémát okozva.

A háziorvosi ellátásnál nem csak az egyre növekvő korfa, hanem a növekvő adminisztrációs terhek, a még mindig negatív orvos-társadalmi megítélés és ezáltal az utánpótlás hiánya, a kiforratlan szakmai kompetenciák is problémát okoznak.

A módosított finanszírozási rendszer, a fix díj elvonása, és az új indikátor rendszer bevezetése korántsem segíti a közfinanszírozott fogorvosi praxisok működését, miközben a rezsi költségek nőnek, az anyagköltségek havonta emelkednek, az állami térítés csökken. Mivel a rendelkezésre álló NEAK költségvetési keret nem képes biztosítani az ahhoz kapcsolódó bérjellegű és dologi kiadások fedezetét a pályakezdekők számára már nem vonzó a fogászati alapellátásban elhelyezkedni.

2024-ben újabb szervezeti átalakítás nem történt, de az átszervezés a későbbiekben valószínűleg érinteni fogja az iskola-egészségügyi ellátást, valamint a háziorvosi körzetek kialakítását, a betöltetlen körzetek kezelését és a finanszírozási rendszer átalakítását is.

Az alapellátásban dolgozók nevében szeretném Polgármester Úr és a Közgyűlés minden vonatkozásban konstruktív hozzáállását és támogatását megköszönni és kémi munkánkhoz további támogatásukat a jövőben is.

Nagykanizsa, 2025. március 7.

Stimeczné dr. György Bernadette
intézményvezető

